PC Automation (PCschematic)

stručný praktický návod programu

K procvičení vyžaduje již nainstalovaný program v24 či novější a přidání doplňku (viz dále)

2/2025

Tato publikace neprošla žádnou korekturou.

CADware s.r.o. 485 106 131 info@cadware.cz www.cadware.cz

OBSAH

OBSAH
Doplnění programu o potřebné položky 4
O NÁVODU
Jak s návodem pracovat 6
Použitá terminologie
SPUŠTĚNÍ PROGRAMU A JEHO PROSTŘEDÍ7
Spuštění programu
Uživatelské prostředí programu8
Jak manipulovat se zobrazením 10
Ovládání kolečkem myši 10
Ovládání bez použití kolečka myši10
Různé úkony se zobrazením 10
Nastavení programu11
Co dělat, když se nedaří 11
ZAHÁJENÍ PROJEKTU
Přidání stránky šablonkou stránky 12
Vyplnění rohového razítka14
Logo v rohovém razítku
Přidání další stránky17
Uložení a opětovné načtení projektu18
KRESLENÍ ZAPOJENÍ (1) 19
Vložení symbolů do schématu 20
Vložení symbolů výběrem prvku v databázi21
Kreslení spojů 25
Kreslení spojů ručně 26
Kreslení spojů - automaticky 28
VYTVOŘENÍ VÝKRESU ROZVÁDĚČE 29
Přidání stránky výkresu rozváděče29
Nakreslení rozváděče (panelu) 30
Načtení mechanických symbolů 31
VYTVOŘENÍ VÝPISŮ MATERIÁLU
Přidání stránek výpisů materiálu 34

Aktualizace výpisů materiálu
POKRAČOVÁNÍ – druhá část projektu
Kreslení spojů navazujících mezi stránkami
Vložení dalšího symbolu prvku, který již v projektu je40
Vložení svorek
Vložení symbolu, který nebude v rozváděči 45
Vložení kabelu
DOKONČENÍ PROJEKTU
Vložení výpisu kabelů
Vložení výpisu svorek
Vložení titulní stránky
Přesunutí stránky v rámci projektu
Vložení výpisu stránek
Vložení technické zprávy
Vytvoření pomocných výkresů
Vytvoření pomocných výkresů   57   Vytvoření výkresu kabelu   58   Aktualizace výkresu kabelu   59   Montážní schéma   60   Aktualizace výkresu rozváděče   61
Vytvoření pomocných výkresů   57   Vytvoření výkresu kabelu   58   Aktualizace výkresu kabelu   59   Montážní schéma   60   Aktualizace výkresu rozváděče   61   Vzájemné vyrovnání symbolů do řady   63
Vytvoření pomocných výkresů   57   Vytvoření výkresu kabelu   58   Aktualizace výkresu kabelu   59   Montážní schéma   60   Aktualizace výkresu rozváděče   61   Vzájemné vyrovnání symbolů do řady   63   Vzájemné přisazení symbolů   63
Vytvoření pomocných výkresů   57   Vytvoření výkresu kabelu   58   Aktualizace výkresu kabelu   59   Montážní schéma   60   Aktualizace výkresu rozváděče   61   Vzájemné vyrovnání symbolů do řady   63   Vzájemné přisazení symbolů   63   Vložení mechanických částí do výkresu rozváděče   64
Vytvoření pomocných výkresů   57   Vytvoření výkresu kabelu   58   Aktualizace výkresu kabelu   59   Montážní schéma   60   Aktualizace výkresu rozváděče   61   Vzájemné vyrovnání symbolů do řady   63   Vzájemné přisazení symbolů   63   Vložení mechanických částí do výkresu rozváděče   64   Aktualizace výpisů   63
Vytvoření pomocných výkresů   57   Vytvoření výkresu kabelu   58   Aktualizace výkresu kabelu   59   Montážní schéma   60   Aktualizace výkresu rozváděče   61   Vzájemné vyrovnání symbolů do řady   63   Vložení mechanických částí do výkresu rozváděče   64   Aktualizace výpisů   63   Vložení mechanických částí do výkresu rozváděče   64   Ovýpis stránek   64
Vytvoření pomocných výkresů   57   Vytvoření výkresu kabelu   58   Aktualizace výkresu kabelu   59   Montážní schéma   60   Aktualizace výkresu rozváděče   61   Vzájemné vyrovnání symbolů do řady   63   Vzájemné přisazení symbolů   63   Vložení mechanických částí do výkresu rozváděče   64   Aktualizace výpisů   65   Vložení mechanických částí do výkresu rozváděče   64   Výpis stránek   66   Výpisy materiálu   66
Vytvoření pomocných výkresů   57   Vytvoření výkresu kabelu   58   Aktualizace výkresu kabelu   59   Montážní schéma   60   Aktualizace výkresu rozváděče   61   Vzájemné vyrovnání symbolů do řady   63   Vzájemné přisazení symbolů   63   Vložení mechanických částí do výkresu rozváděče   64   Aktualizace výpisů   65   Výpis stránek   66   Výpis kabelů   66   Výpis kabelů   66

Doplnění programu o potřebné položky

Návod se opírá o příklad projektu, komponenty, symboly a české šablonky stránek, které v programu nejsou. Z tohoto důvodu je potřeba do nainstalovaného programu nakopírovat připravený doplněk (**PCAutomation_doplněk**).

Doplněk je dodáván zazipovaný. Je určený jak pro ostrou verzi programu, tak i demo verzi.

Aby kopírování proběhlo rychle a přitom jednoduše, má doplněk strukturu adresáře nainstalovaného programu.

Postup kopírování je následující:

- Rozzipujte PCAutomation_doplněk.zip
- Doplněk (složka **PCAutomation_doplněk**) obsahuje podsložky: Database, Projects, Symbols a Templates
- Nakopírujte/přetáhněte tyto položky do programu jejich obsah se sloučí s obsahy stejnojmenných složek (Database - Database; Projects - Projects; ...).

To lze provést například přetažením nebo kopírováním vybraných složek (na obrázku ohraničených modře) do složky nainstalovaného programu.

Převedený doplněk vloží do programu také projekt, který je popsán v tomto návodu

Vložení doplňku do programu bude vyžadovat váš souhlas s přepsáním existujících souborů.

Doplnění nainstalovaného programu v originálním stavu o obsah doplňku nezpůsobí žádnou škodu, pouze do programu přidá některé nové položky. Pokud jste si mezitím originální databázi doplnili o vlastní komponenty a nechcete o ně přijít, pozměňte její název (soubor PCSCOMPONENTS.MDB ve složce programu Database), aby při kopírování doplňku nebyla přepsána (ozvěte se pro více informací).

O NÁVODU

I když je tento stručný návod určen hlavně pro ohodnocení programu pomocí demo verze, najde jistě uplatnění i v případě práce v ostré verzi programu. Pokud máte problém demo verzi získat či nainstalovat, ozvěte se: (+420) 728 304 701 nebo emailem na adrese info@cadware.cz.

Kompletní elektro-dokumentace není jedna stránka výkresu, ale soubor stránek, které jsou výsledkem požadavků standardů a uživatele dokumentace. Tomuto souboru stránek říkáme projekt.

Vytvoření nového a malého projektu si procvičíte na příkladu triviálního smyšleného obvodu ovládání motoru, který obsahuje schematické zapojení na dvou stránkách, výkres rozvaděče, výpisy (materiálu, svorek a kabelů), titulní stránku, výpis stránek projektu a pomocné výkresy zde reprezentované výkresem kabelů.

Dozvíte se, jak zahájit projekt, nakreslit jednoduché schematické zapojení na jedné stránce, zhotovit odpovídající výkres rozváděče a generovat výpisy materiálu. Tato první etapa dá první náhled na práci s programem a pro někoho může být dostačující.

V následující části návodu zjistíte, jak nakreslit zbývající část zapojení se svorkami a kabelem na další stránce, aktualizovat výkres rozváděče a výpisy materiálu, přidat zbývající stránky (titulní stránka, výpis stránek, výpis svorek a kabelů) a generovat výkres kabelů.

S tím, jak budete postupovat, se dozvíte i některé důležité informace o programu, kreslení zapojení i zhotovení výstupních dat. Základy, které se zde naučíte, se vám budou hodit i v jakémkoliv jiném typu projektu.

I když existuje více možností, jak s programem pracovat, tento stručný návod popisuje základní možný způsob práce s programem, aby bylo možné si ho rychle a jednoduše vyzkoušet.

V případě problémů či dotazů kontaktujte naši technickou podporu:

Tel: (+420) 728 304 701

Email: info@cadware.cz

Jak s návodem pracovat

1) Pokyny pro práci s programem, které je potřeba provést, jsou psány modře formou příkazů, například:

Rozklikněte položku VÝKRESY

2) Pokud se k danému příkazu vztahuje ikona (tlačítko) v uživatelském prostředí programu, potom je zobrazena zcela vpravo od příkazu, například:

Klikněte na ikonu **ULOŽIT** v horní liště vlevo

Π	П
 ľ	1

3) Příkazy uvádí doprovodný text, který vysvětluje důvod k provedení určité akce, například:

Začnete kreslením schematického zapojení a proto vložíte do prázdné kreslící plochy šablonku stránky nadefinovanou pro kreslení schématu.

4) Prováděné akce mohou být doprovázeny poznámkami psanými ležatým písmem, například:

Aby program mohl vyplňovat rohové razítko daty z nabídky údajů stránky a projektu, musí daná datová pole v rohovém razítku také existovat.

I když doprovodný text a poznámky není zcela nutné číst, dodávají příkazům smysl a vysvětlují postupy i program jako takový.

Použitá terminologie

V textu se vyskytuje určitá terminologie, kterou je dobré vysvětlit, například:

- 1) Prvek, komponent, součástka, přístroj = objekt elektrické či neelektrické povahy, který je použit v projektu, například jistič, bočnice svorky, kabel, signálka, atd.
- 2) Vybrat objekt, vybrání = připravit objekt (symbol, text, kružnice či oblouk) pro další manipulaci najetím kurzoru na objekt a kliknutím LEVÝM nebo PRAVÝM tlačítkem myši, přičemž povel pro práci s daným typem objektu (čáry, symboly, texty, oblouky) musí být aktivní.

Kliknutí **levým** tlačítkem myši objekt vybere (vybraný objekt změní barvu), přičemž pro jeho manipulaci lze použít běžné Windows klávesové zkratky (Ctrl+C, Ctrl+V, CTRL+X, atd.) a povely vybrané z různých nabídek programu. Kliknutí **pravým** tlačítkem myši objekt také vybere, ale navíc ihned navodí nabídku povelů potřebných k práci s daným typem vybraného objektu – tento způsob výběru objektu je v mnoha případech rychlejší a jednodušší.

3) Aktivovat ikonu, tlačítko = kliknout levým tlačítkem na ikonu či tlačítko k provedení akce

SPUŠTĚNÍ PROGRAMU A JEHO PROSTŘEDÍ

Spuštění programu

Program sestává ze dvou částí, které jsou navzájem propojené:

- o PC Automation (PC AutomationDemo) je vlastní kreslící program
- PC Database je navazující program správce databáze přístrojů

Spusťte PC Automation pomocí ikony na ploše nebo z nabídky programů ve Windows

Nový

Výpisy kabelů Projekty

Primární zdroj dat:

Π

Výpisy PLC Výkresy

A3

Prázdný pcsGraphPlans pcsLists projekt

Obsah

A3

Portál prvků (upřednostit prvky z portálu před vlastnímí)
 Vlastní prvky (upřednostit vlastní prvky před prvky z portálu)

Výpis spojů Ignorovat stránky

A3

pcsStart House I...

Seznam prvků

A3

pcsStart

Pokud zde není ikona **Prázdný projekt** aktivní, klikněte na ni

Potvrďte kliknutím na tlačítko OK

Naskočí dialog **Nastavení** s otevřenou záložkou **Data projektu**. Už teď by zde bylo možné zapsat název projektu, kdo ho vypracoval, schválil, atd. Zapsání těchto údajů do tabulky je ale možné provést kdykoliv později a vy toho využijete, protože stávající datová pole jsou v angličtině, ale budou automaticky doplněná o datová pole v češtině po vložení první české šablonky stránky.

ty tránky	Nazev projektu: Poznámky: Hesla		b
stránky	Poznámky: Hesla		
шапку	Hesia		 Logo1 Logo2
	pro Otevřít		
	pro I liožit		
	pro oroana.		
	Data projektu		,
	😫 🗞 🐁 + 🖊 - 🔳	× =1 =1	
	Project number		
	Customer name		
	Address		
	Postal code		
	City		
	Telephone no.		
	Company www		
	Revision		
	Engineer		
	PrRev01		
	PrRev02		
	PrRev01 PrRev02		
	Automatické přečíslování stráne	k	
	Odkazový symbol kontaktů	Davine maže	Pateropiai maioni
	Odkazový kříž	Revize zmen	Keterenchi zhaceni
	Obrázek kontaktů	Jednoznačný výkres/režim	Roh: 2,0 mm -

Odklikněte tlačítko OK v pravém dolním rohu, dialog se zavře

Záložka sekce projektu

Výpisy svorek

Rozpiska

×

<u>O</u>K

Zrušit

Vytvořit: Projekt

Šablonka

Uživatelské prostředí programu

Program zobrazí první stránku projektu s prázdnou kreslící plochou uprostřed a s malým výstupkem (záložkou) s číslem stránky 1 pod kreslící plochou vlevo.

- Všechny funkce programu jsou v nabídkách povelů na řádce povelů zcela nahoře (Soubor, Úpravy,...)
- Mnohé, často používané povely, jsou také k dispozici v podobě ikon v horní a levé svislé liště ikony se aktivují najetím kurzoru a kliknutím, přičemž horizontální ikony zmodrají. Všimněte si, že dvě ikony jsou již přednastavené jako aktivní, a tudíž zobrazeny modře (povely ČÁRY a VODIVÉ ČÁRY) – kliknutím na ně nebo aktivováním jiného povelu se deaktivují.
- Prostým najetím kurzoru (neklikat) na ikony či okénka a políčka program zobrazí jejich význam v podobě bublinkové nápovědy, zatímco zcela dole se může modře zobrazit zkrácená nápověda.

Příklad: najetím (neklikat!) na ikonu se znakem **A** v horní liště se zobrazí bublinková nápověda (=význam této ikony). Zcela dole se zobrazí modře podrobnější nápověda (ne všechny povely tuto rozšířenou nápovědu ale mají).

Vybrání textu, práci s textem, nastavení parametrů. Kreslení až po aktivaci povelu KRESLIT

Všimněte si písmene T závorce (T) v zobrazené bublinkové nápovědě – toto je klávesová zkratka, která, pokud existuje, je takto uvedena u ikon a povelů v rozbalovacích nabídkách. Klávesová zkratka aktivuje příslušný povel bez nutnosti aktivovat ikonu nebo povel z nabídky

v horní řádce povelů. Uživatel si může vytvořit či modifikovat klávesové zkratky pro jakékoliv povely v horní řádce povelů (**Nastavení – Kláves.zkratky**).

Nejčastěji používané klávesové zkratky jsou: D (Databáze) L (Line – čára) S (Symbol) T (Text) C (Circle – kružnice a oblouky) A (Area – oblast) Běžné Windows klávesové zkratky (Del, Ctrl+A, Ctrl+C, Ctrl+X, Ctrl+V, mezerník).

• Okénka s údaji či políčka s možností výběru parametrů slouží k určitému nastavení.

Jak manipulovat se zobrazením

Program podporuje manipulace se zobrazením jak při použití myši s kolečkem, tak ovládání bez kolečka (například notebook bez připojené myši). Kromě toho lze v **Nastavení – Všeobecné** nastavit používání kolečka a prostředního tlačítka myši podle zvyklostí z Microsoft či Autodesk programů – přednastavený způsob je Microsoft

Ovládání kolečkem myši

- Přiblížení / oddálení části výkresu (stránky): najeďte kurzorem do místa, které se má stát středem zvětšeného zobrazení. Stiskněte a držte tlačítko Ctrl a točte kolečkem myši směrem od sebe pro přiblížení, nebo k sobě pro oddálení (max. do velikosti celé stránky).
- Posunutí přiblíženého zobrazení:
  - do doleva/doprava otáčením kolečka myši při stisknuté klávese Shift
  - nahoru/dolů prostým otáčením kolečka

Ovládání bez použití kolečka myši

- Přiblížení obrazu: Aktivujte povel **Zvětšit obraz tažením okna** (ikona ve svislé liště vlevo) a táhněte obdélník kolem oblasti, která se má přiblížit. Oddálení obrazu le potom zobrazením celé stránky (viz povel níže)
- Posunutí přiblíženého zobrazení:
  - Nahoru/dolů a doleva/doprava pomocí posuvníků na spodní a pravé straně kreslící plochy, které se zobrazí při přejetí kurzoru přes zmíněné hrany kreslící plochy
  - libovolně posouváním kurzoru v podobě zaťaté pěsti při stisknutém levém tlačítku po aktivování povelu Posunout obraz (ikona ve svislé liště na levé straně)

Různé úkony se zobrazením

- o Ikona Překreslit obraz ve svislé liště vlevo aktualizuje obraz.
- Ikona Zobrazit celou stránku ve svislé liště vlevo oddálí již přiblížené zobrazení do velikosti celé stránky (nikoliv mimo ni).

- Povel Zobrazit vše z nabídky Zobrazení v liště povelů zcela nahoře zobrazí celou stránku včetně objektů mimo ni.
- Nabídka Zobrazení zahrnuje i další povely pro manipulaci se zobrazením, například Celá obrazovka.

Zob	brazení Vložení Funkce Výpisy Nastavení AutoSpo								
Q	Zvětšit náhled okna Z								
	Zvětšit	náhled	Ctrl	+Home					
	Zmenšit náhled Ctrl+Enc								
	Předchozí náhled Tab								
	Zobrazit vše								
	Zobraz	zit celou s	tránku		Home				
	Překre	slit			Ctrl+G				
	Celá o	brazovka				Ctrl+0			
**	😽 Referenční body objektů								
⊲∯⊳	♦ Posunout obraz								
	Posur	nout obra	z						

Nastavení programu

Nainstalovaný program je již přednastaven určitým způsobem (například písmo pro značení symbolů, barva kreslícího pozadí, adresáře pro ukládání projektů, jazyk programu, tloušťka barva čáry, klávesové zkratky, atd.), ale uživatel má možnost nastavení změnit podle svých potřeb.

Tato nastavení jsou dostupná pod povelem Nastavení v horní liště povelů.

Procvičení programu podle tohoto návodu nevyžaduje změnu nastavení, snad s výjimkou nastavení barvy kreslící plochy (bílá) podle individuálních potřeb a zobrazení na monitoru.

Co dělat, když se nedaří

- Klávesa Esc přeruší či zruší probíhající operaci
- Výsledek práce je možné vrátit do původního stavu ikonou Zpět (Undo) v horní liště, navíc po jednotlivých předchozích krocích (rozkliknutím šipky vpravo)

Objekty ve výkresu (čáry, symboly, texty, oblouky / kružnice) lze vymazat, přesunout, otočit, kopírovat, atd. pomocí povelů z nabídky pravým kliknutím na daný objekt, přičemž odpovídající povel pro práci s daným typem objektu musí být aktivní (ČÁRY pro čáry, SYMBOLY pro symboly, TEXTY pro texty, OBLOUKY pro oblouky a kružnice, OBLAST pro cokoliv).

ZAHÁJENÍ PROJEKTU

Na zobrazené první stránce by již bylo možné kreslit v kreslící ploše výkres zapojení, rozvaděče, instalace, atd. Daná stránka ale představuje pouze prázdný kreslící papír, který pro program nemá žádný konkrétní význam (schéma?, výkres rozváděče?, výpisy?...), nemá rohové razítko ani zadané měřítko výkresu, atd.

Kromě toho bude výsledná elektro-dokumentace zahrnovat více stránek než jenom jednu, takže je potřeba vědět, jak se další stránky přidávají a jak se definuje jejich nastavení (význam, měřítko, atd.).

Přidání stránky šablonkou stránky

Definování a nastavení stránky lze zajistit několika způsoby, ale nejjednodušší a nejrychlejší způsob je vložení šablonky stránky, která již má všechna potřebná nastavení.

Existují i jiné šablonky, než jenom šablonky stránek, například šablonky výkresů

Protože stránky lze později v rámci projektu přemisťovat podle potřeby, není nutné při práci na projektu dodržovat určité pořadí stránek vzhledem k jejich významu.

Začnete kreslením schematického zapojení a proto vložíte do prázdné kreslící plochy šablonku stránky nadefinovanou pro kreslení schématu. Šablonky stránek jsou umístěné pod záložkou **Šablonky** po levé straně kreslící plochy.

Klikněte na záložku Šablonky

Zobrazí se seznam různých typů šablonek, ale vás budou zajímat **Šablonky_STRÁNEK**.

Rozklikněte Šablonky STRÁNEK

Zobrazí se seznam uložených šablonek stránek. Šablonka pro kreslení schématického zapojení je uložená pod složkou **Výkresy**

Rozklikněte položku VÝKRESY

Zobrazí se seznam uložených šablonek stránek určených pro výkresy. Ty se dělí podle jejich významu na výkres zapojení (**Schema**) a výkres mechanický (**Mech**) pro rozvaděč nebo instalační výkres, atd.

Vyberete šablonku pro stránku schématu A4 horizontálně.

Klikněte na **Schema_A4H_demo**, držte levé tlačítko myši dole (šablonka se zobrazí v podobě náhledu), přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

Naskočí dialog **Chybějící datová pole**. Do kreslící plochy se vložila šablonka stránky s českými datovými poli pro údaje stránky a projektu, které nejsou dosud v projektu zahrnuté. Potvrzením této zprávy si je program do projektu přiřadí a dialog se zavře. Pokud další šablonky stránek budou mít stejná datová pole, toto hlášení se už neobjeví.

Potvrďte kliknutím na tlačítko Ano

Uživatel si může potřebná datová pole vymýšlet a přiřadit podle potřeby

V kreslící ploše se objevila stránka výkresu s rámečkem a rohovým razítkem, kde jsou již vypsány některé údaje (list, počet stránek, datum, měřítko). Zatím zde není uvedené logo, pouze informace o firmě. Tento výkres je už přednastaven pro kreslení schematického diagramu na formátu A4 v měřítku 1:1. Malá záložka vlevo dole pod kreslící plochou indikuje číslo stránky (1, později lze přečíslovat podle potřeby).

Pod horní hranou rámečku A4 jsou v kreslící ploše výkresu zapsána čísla 1 až 8 – ty představují horizontální odkazová pole na umístění symbolů a odkazů spoj-spoj či symbol-symbol. Podobná čísla se stejným rozmístěním program zobrazuje vždy zcela dole, ale pouze na obrazovce (nejsou součástí výkresu), což umožňuje orientaci v případech, kdy horní strana výkresu není na obrazovce vidět.

Provedení stránky (rámeček, rohové razítko, atd.) si může uživatel změnit podle své potřeby.

Vyplnění rohového razítka

Nyní, nebo kdykoliv později, můžete vyplnit údaje rohového razítka výkresu (Název stránky i projektu), Vypracoval, Schválil, atd.). Některé údaje si program vypisuje sám (Měřítko, Číslo stránky, Datum, atd.)

Data se nevypisují manuálně přímo v rohovém razítku, ale zapisují se do tabulek Data stránky a Data projektu (ikony v pravé části horní lišty ikon), odkud je program automaticky vypisuje do příslušných míst v rohovém razítku, navíc s přednastaveným fontem i velikostí.

Údaje v tabulce Data stránky (např. Název stránky) se týkají pouze této jediné, vybrané stránky.

Údaje v tabulce **Data projektu** se týkají celého projektu (např. Název projektu, Kreslil, Investor, atd.) a budou automaticky vypisované na každé stránce projektu s rohovým razítkem.

Pokud se údaje v tabulkách Data stránky a projektu změní, změní se automaticky i v rohovém razítku.

Zapíšete název dané stránky:

Klikněte na ikonu Data stránky v horní liště vpravo

Do políčka Stránka název (zcela nahoře) zapište název, např. OVLÁDACÍ OBVOD

Potvrďte kliknutím na tlačítko **OK** vpravo dole

Nastavení stránky OvLÁDACÍ OBVOD Poznámky stránky ✓ Vložiť tuťo stránku do obsahu. □ Označiť jako poslední použiťa stránka Data stránky 🐨 🔊 🗞 + / □ □ □ × IT IN Drawing no. □ Date □ Constructor DCC Engineer □ Označiť jako poslední použiťa stránka Approved by □ Approved date □ PaRev01 PaRev02 □ PaRev02 □ PaRev02	
Poznámky stránky Poznámky stránky Data stránky Drawing no. Date Constructor DCC Engineer Approved by Approved date PaRev01 PaRev02 Referenční značení FUNKCE:	
Drawing no. Date Constructor DCC Engineer Approved by Approved date PaRev01 PaRev02	
Date Constructor DCC Engineer Approved by Approved date PaRev01 PaRev02	
Constructor DCC Engineer Approved by Approved date PaRev01 PaRev02 Referenční značení FUNKCE:	
DCC Engineer Approved by Approved date PaRev01 PaRev02	
Engineer Approved by Approved date PaRev01 PaRev02 Referenční značení FUNKCE: PaRev02	
Approved by Approved date PaRev01 PaRev02 Referenční značení FUNKCE:	
Approved date PaRev01 PaRev02 Referenční značení FUNKCE:	
PaRev01 PaRev02 Referenční značení FUNKCE:	
PaRev02 Referenční značení FUNKCE:	
Referenční značení FUNICE:	
UMISTENI: PRODUKT: Primární hlavička výkresu Sekundární hlavička výkresu	Vybrat
Stav:	Odkazová pole
✓ S hlavičkou stránky	~
A4 hlavička horizontální, demo	Zadání údajů
C:\PCAutomation\Symbols\FORMATY\A4Hzákladní-demo.SYM	~

B	F
_	

Zapíšete údaje projektu (Název projektu, Kreslil):

Klikněte na ikonu Data projektu v liště nahoře vpravo

Do políčka Název projektu (nahoře) napište název, např. Můj první projekt

Do políčka Kreslil napište vaše jméno (např. K. Vomáčka).

Potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**

Nastavení				×
Data projektu	Název proiektu:	Můj první projekt		
	Poznámky: Hesla			∧ Logo1 Logo2
	pro Otevřít			CAD ^{ware}
	pro Uložit	<		→ [×] 🗎 🖶 ×
	Data projektu			
	P 🔁 🏝 + 🥒	- × ∎↑	≣↓	
	City			^
	Telephone no.			
	Company www			
	Revision			
	Engineer			
	PrRev01			
	PrRev02			
	Datum			
	Investor			
	Kreslil	K. Vomáčka		
	Místo			
	Schválil			
	Zakázka			~
	Automatické přečíslo	ování stránek taktů		
	Odkazový kříž		Revize změn	Referenční značení
	Obrázek kontaktů		Jednoznačný výkres/režim	Roh: 2,0 mm ~ 7/ ~
	Ukázat tento dialog	při tvorbě nového projel	ctu	QK Zrušit

Texty zapsané v tabulce **Data stránky** a **Data Projektu** se zobrazily v rohovém razítku. Přibližte si zobrazení rohového razítka tak, aby na ně bylo lépe vidět:

Najeďte kurzorem zhruba do středu rohového razítka, stiskněte a držte tlačítko **CTRL** a točte kolečkem myši směrem od sebe. (Otáčením kolečka myši při stisknuté klávese Shift se obraz posouvá doleva/doprava)

	Projekt: Můj první projekt	Investor:	
CAD ware s.r.o.	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 25.07.2024
Aloisina výšina 447	Schválil:	Vypracoval: K. Vomáčka	Měřítko: 1:1
460 00 Liberec	Název: OVLÁDACÍ OBVOD		List: 1 2 1

Spolu se zapsanými texty se v rohovém razítku zobrazily i některé další texty, které jsou vypisovány automaticky - pořadové číslo stránky z celkového počtu stránek (List 1 z 1), nastavené měřítko výkresu (1:1), stávající datum v políčku **Poslední změna** a název souboru, pod jakým byl projekt uložen (**První projekt**) vlevo nad rohovým razítkem (v obrázku není vidět).

Logo v rohovém razítku

Logo v rohovém razítku může být buď nakreslené jako součást rohového razítka, nebo načtené až v projektu v podobě obrázku (bmp, jpg, jpeg, png, wmf, atd.).

Program umožňuje načíst 2 loga (Logo1 a Logo2) pro případ, že to je potřebné (logo subdodavatele a logo dodavatele projektu). Poloha a velikost načteného obrázku v rohovém razítku je přednastavena v editoru symbolu rohového razítka (hlavičky stránky) podle potřeby uživatele. Logo se vybírá v dialogu **Data projektu**, protože tento výběr platí pro celý projekt.

Na ukázku je zde k dispozici logo firmy CADware s.r.o., přičemž jeho poloha i velikost v rohovém razítku je již nastavena.

Klikněte na tlačítko **Data projektu** v liště vpravo nahoře

V dialogu **Data projektu** je vpravo nahoře možnost vybrat a načíst potřebné logo.

Aktivujte kliknutím záložku **Logo1**, následně ikonu **Vybrat logo**, vyberte logo **CADware** uložené v adresáři **Projects** (potvrďte tlačítkem **Otevřít**)

Vybrané logo zůstane zobrazené v Data projektu. Protože se logo definuje a přidává z dialogu **Data projektu**, bude vybrané logo v každém rohovém razítku stávajících i budoucích stránek projektu.

Nyní se vrátíte k zobrazení celé stránky výkresu:

Klikněte na ikonu Zobrazit celou stránku umístěnou v levé svislé liště

1	2	3	4	5	6	7	8
		Jm	éno souboru: První projekt				,
	•		Thuara Gom	Projekt: Múj p Zakázka:	rvni projekt	Investor: Stavba:	Poslední změna:
			All wald Aloisine v	ýšina 447 Schválil: Joeres Námer		Vypracoval: K. Vomáčka	Měříko: 1
				reazory:	OVLÁDACÍ OB	VOD	List: 1 z
			4	_	C	7	

			ı I
			1
L	_	_	
-			

ware

Logo1 Logo2

		_
		1
		I
		I

Přidání další stránky

Protože budete kreslit schematické zapojení na dvou stránkách, bude vhodné už teď přidat další stránku nastavenou pro kreslení schématu.

Přidejte další stránku pro kreslení schématického zapojení. Postup je stejný jako u první stránky.

V nabídce **Šablonky stránek / Výkresy** vyberte šablonku **Schema_A4H_demo**, držte levé tlačítko myši dole, přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

V kreslící ploše se objevila další stránka výkresu, která je určena pro kreslení schématu. Překrývá první stránku, protože program zobrazuje v danou chvíli vždy pouze jednu (aktivní) stránku. Pod spodní hranou kreslící plochy vlevo jsou nyní vidět dva malé výstupky (záložky stránek) s čísly **1** a **2**, které indikují čísla stránek - záložka s číslem **2** je výrazná na znamení, že toto je nyní aktivní stránka projektu, na které se pracuje. Přechod z jedné stránky na druhou se provede kliknutím na potřebnou záložku stránky s čísly stránek.

Když si rohové razítko přiblížíte, můžete si všimnout, že rohové razítko nově přidané stránky je již vyplněno údaji projektu a údaji, které program generuje automaticky (**Měřítko** a číslo stránky z celkového počtu stránek = **List 2 z 2**). Zbývá dopsat název této stránky.

Název této stránky (ZAPOJENÍ MOTORU) zapíšete podobným způsobem jako u první stránky:

Klikněte na ikonu **Data stránky** v horní liště vpravo a do políčka **Stránka název** (zcela nahoře) zapište název **ZAPOJENÍ MOTORU**, potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**

F	Projekt: Můj první projekt	Investor:	
CADware s.r.o.	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 25.07.2024
Aloisina výšina 447 🗧	Schválil:	Vypracoval: K. Vomáčka	Měřítko: 1:1
S.T.O. 460 05 Liberec	Název: ZAPOJENÍ MOT	List: 2 z 1	

Uložení a opětovné načtení projektu

Je dobrým zvykem uložit započatý projekt pod vhodným názvem a ukládat ho po každé důležité změně v projektu v průběhu práce. Protože tento započatý projekt ještě není uložen pod žádným názvem, provedete to v tuto chvíli takto:

Klikněte na ikonu **ULOŽIT** v horní liště vlevo

Zapište název souboru: První projekt

Projekt byl uložen v programu pod zadaným názvem do adresáře **Projects**., který je již v programu za tímto účelem vytvořený. Protože program už teď zná název souboru, pod kterým byl rozpracovaný projekt uložen, nebude ho potřeba při dalším ukládání zadávat.

Pokud teď z programu vystoupíte (povelem **Soubor – Zavřít** v horní řádce povelů), můžete po jeho opětovném spuštění rozpracovaný projekt přivolat zpět ikonou **OTEVŘÍT PROJEKT** vlevo v horní liště ikon a vyhledáním projektu podle jeho názvu.

KRESLENÍ ZAPOJENÍ (1)

V prvním kroku nakreslíte pouze zapojení stránky 1 – je jednodušší, zahrnuje pouze 3 prvky (vypínač, cívku stykače a signálku). Naučíte se vložit potřebné symboly konkrétních prvků do výkresu, propojit je ručně i automaticky, nakreslit výkres rozvaděče a zhotovit výpis použitého materiálu.

Procvičené postupy potom s výhodou využijete při zpracování zapojení stránky 2, kde jsou navíc některé speciality – svorky, kabel a motor, který není zapsán v databázi. Výkres rozváděče a výpisy materiálu zhotovené v prvním kroku budou aktualizovány, výpisy svorek a kabelů budou přidány.

Schematické zapojení sestává ze schematických symbolů a jejich spojů. Postupy kreslení schématu se liší podle potřeby, ale často se začíná kreslením napájecích spojů (L1, ... N, ...), pokračuje postupným přidáváním symbolů jednotlivých prvků a jejich spojů. V tomto stručném návodu to na stránce 1 ale uděláte tak, že nejdříve vložíte do výkresu potřebné symboly a ty potom propojíte. Důvod - v popisu postupu se nebude přeskakovat od symbolu na spoj a zpět, takže výklad bude srozumitelnější. Na stránce 2 bude už kreslení zahájeno kreslením napájecích spojů a postupně doplněno o symboly a spoje.

Vložení symbolů do schématu

Mnohé prvky sestávají ve schématu z více symbolů – například stykač má symbol cívky, 3P silový kontakt a jeden nebo více pomocných kontaktů. Prvek také mívá mechanický symbol, který reprezentuje daný prvek ve výkresu rozváděče.

Symboly ve schématu mají zapsané značení daného prvku v projektu (např. -P3), značení vývodů (např. 11,12) a údaje konkrétních prvků (Typ, Výrobce, ...), které slouží k zhotovení výpisů materiálu. Symboly jednoho prvku mají stejné značení a stejná data, navíc mají mezi sebou odkazy (např. cívka-kontakty. kontakty-kontakty, atd.) které jsou v programu vyvářené automaticky. Údaje symbolu lze nastavit viditelné či neviditelné. Značení prvku (například: -S2) a značení vývodů je přednastavené jako viditelné, zatímco ostatní údaje jsou neviditelné.

Značení prvků u symbolů normálně zahrnuje znak – (-K2), což je podle standardu a znamená: následuje značení daného prvku, na rozdíl od znaménka +, které znamená umístění prvku (který rozváděč, kde na stroji, atd.), případně i znaménka = pro identifikaci příslušnosti k funkčnímu celku. Tak například značení signálky =F2+R3-P15 znamená, že signálka P15 je umístěna v rozváděči 3 a patří do obvodu pro jištění stroje F2.

Jsou v podstatě tři možnosti, jak vložit symboly do výkresu a zadat jim údaje prvků:

v knihovně symbolů se najdou potřebné schematické symboly, vloží do výkresu a ručně dopíše značení prvku a vývodů, data prvku i další potřebné údaje.
 Program sice podporuje tento způsob práce se symboly ve schématu, ale je to pomalý a neefektivní způsob, při kterém navíc dochází k chybám. Nicméně i tento způsob práce má někdy své opodstatnění, například v instalačních projektech, kde je počet symbolů nízký a přesná data použitých přístrojů nejsou vyžadována.

Aby ručně zapsaná data u symbolů byla vypsána ve výpisech použitého materiálu, je potřeba u výpisů provést určité nastavení – viz dílčí návod.

 rychlý a bezchybný způsob, jak dostat do výkresu potřebné symboly, je založen na výběru potřebného prvku v databázi prvků.

V tabulce databáze mají jednotlivé prvky zapsány všechny svoje údaje (Typ, Výrobce, Objednací číslo,...) včetně názvů potřebných schematických a mechanických symbolů a číslování jejich vývodů. Vybráním potřebného prvku v databázi tak program ví, které schematické symboly pošle do schématu, jak očísluje jejich vývody a jaké údaje prvku pošle do výpisů. Do výkresu rozváděče potom automaticky vloží odpovídající mechanický symbol. Navíc zajistí, že všechny použité symboly jednoho prvku mají stejné značení, které není v projektu duplicitní, s odkazy mezi sebou. Uživatel musí pouze symboly ve výkresu rozmístit a propojit.

 Kombinací prvního i druhého způsobu. Zde je potřeba mít na paměti, že data zapsaná u symbolů ručně nebudou uvedena ve výpisech materiálu, pokud se u nich neprovede určité nastaven í- dílčí návod. Schematické i mechanické symboly jsou uloženy v knihovnách přístupných přes ikony **Symboly** v horní liště a **Knihovny/Editor symbolů** ve spodní liště nebo kláves. zkratkou **F8.** V editoru symbolu může uživatel nové symboly vytvářet a stávající editovat.

Nezapomeňte:

- Při jakékoliv akci se symboly musí být povel SYMBOLY aktivní
- Pokud se vám operace se symbolem nevydařila, můžete se vrátit zpět na začátek akce kliknutím na ikonu Zpět v horní liště. Jedno kliknutí vrátí provedenou akci o jeden krok zpět, takže v závislosti na provedené akci může být potřeba kliknout několikrát.

Vložení symbolů výběrem prvku v databázi

Klikněte na záložku stránky 1

Stránka č. 1 se zobrazí – kreslící plocha je prázdná, ale rohové razítko je již vyplněné. Tato stránka je již nadefinována jako výkres schématu, protože vznikla použitím šablonky stránky typu Schéma.

Potřebné symboly vložíte do výkresu výběrem potřebných prvků z databáze – budou to schematické symboly otočného vypínače, cívky stykače a signálky (viz obrázek).

Začnete s vypínačem:

Spusťte výběr prvků v databázi klávesou D (Database)

Poznámka: Přivoláním databáze se automaticky aktivoval povel SYMBOLY

V dialogu Databáze prvků v políčku Vyhledat Type v dolní části dialogu zapište XB5

V prostředním levém okně se zobrazí seznam prvků, jejichž typ obsahuje text XB5

Ze seznamu vyberte XB5AD21, potvrďte OK.

Dialog se zavřel. V okénku **Dostupné symboly** v pravém dolním rohu programu se zobrazí symbol otočného vypínače se spínacím kontaktem. Protože daný prvek má pouze jeden (tento) schematický

symbol a není potřeba vybírat z více symbolů, je symbol automaticky přichycen u kurzoru, aby mohl být přesunut do požadované polohy ve výkresu.

Přesuňte kurzor se symbolem do horní levé části výkresu, zhruba pod svislé poziční číslo 3 (viz obrázek), klikněte

Naskočí dialog **Data prvku**, kde je potřeba zapsat značení prvku ve schématu. V databázi bylo již v políčku **Značení** předdefinováno značení symbolu -**S** (což lze zde změnit přepsáním).

🗗 Data prvku	[-S1]	×
6 6 ×	→	<u>O</u> K
Značení:	-s S: manual Viditelné	Vše
тур:	XB5AD21	Zrušit
Specifikace:	XB5AD21 (ManufacturersArticleNumber)	Podsestava
Funkce:	$+-\Sigma$	Databáze
Ponis		components

Klikněte na ? na první řádce vpravo

Program zjistil první volné pořadové číslo pro značení S a značení se tak změnilo na -S1.

Dialog se zavřel a schematický symbol otočného vypínače byl vložen do výkresu se značením -**S1 a** vývody **13** a **14**.

Pod tento symbol nyní vložíte podobným způsobem cívku stykače **LC1D09P7**.

Spusťte výběr prvků v databázi klávesou D

V zobrazeném dialogu Databáze prvků zapiště dole do políčka Vyhledat Type typ prvku: LC1D09P7

V prostředním levém okně se zobrazí seznam prvků, jejichž typ obsahuje zapsaný text

Ze seznamu vyberte LC1D09P7, potvrďte OK.

V okénku **Dostupné symboly** v pravém dolním rohu programu se zobrazí schematické symboly tohoto stykače – cívka, 3P silové kontakty a pomocný spínací a rozpínací kontakt a alternativní symbol pomocných kontaktů.

Dostupné syr	nboly (F9)		
A1 A2		13 21 14 22 1	13 21 14 22 2

Program podporuje použití alternativních symbolů – takové symboly jsou dole označeny různými zelenými čísly, zde 1 a 2. Symbol 2 je alternativou symbolů 1, nelze vybrat 1 i 2. Počet alternativ není omezen.

Klikněte na symbol cívky

Symbol cívky se přichytí ke kurzoru a je tak možné ho přemístit do požadované polohy

Přesuňte kurzor se symbolem cívky pod symbol vypínače, (viz obrázek), klikněte

V zobrazeném dialogu **Data prvku** je potřeba zapsat značení stykače ve schématu. Přednastavené značení symbolu je **-Q**.

Klikněte na ? na první řádce vpravo

Program přiřadil první volné pořadové číslo a značení se změnilo na -Q1.

Potvrďte tlačítkem OK

Dialog se zavřel, symbol cívky se vložil do výkresu se značením **Q1** a s vývody **A1** a **A2**.

Dole pod cívkou se zobrazil odkazový kříž, kde program později vypíše odkaz na použité kontakty stykače. Jeho vertikální poloha ve výkresu je platná pro celý projekt, lze ji nastavit.

Okénko **Dostupné symboly** v pravém dolním rohu programu nyní zobrazuje zbývající symboly prvku (stykače), které ještě nejsou ve výkresu. 3P silový kontakt bude později použit v zapojení obvodu ve výkresu na straně **2**, zatímco pomocné kontakty zůstanou nevyužité.

Tyto nevyužité symboly se zobrazí i kdykoliv později kliknutím buď na cívku ve výkresu, nebo na značení -**Q1** ve **Výpis prvků** vpravo od kreslící plochy. Červená barva čtverečku říká, že všechny symboly daného prvku již jsou ve výkresu, zatímco zelenožlutá indikuje ještě volné, dostupné symboly.

Pokud se vám nepodařilo zarovnat symbol cívky se symbolem vypínače, můžete použít povel **Zpět** (ikona) a postup opakovat, nebo použít automatické vyrovnání jednoho objektu vůči druhému (pro více detailů viz Vyrovnání objektu do řady s jiným objektem) takto :

Aktivujte povel Symboly (pokud není)

Klikněte pravým tlačítkem myši (pravé kliknutí) na symbol cívky a v zobrazené nabídce povelů klikněte na povel **Vyrovnat**

Klikněte (levým tlačítkem) na symbol vypínače a klikněte

Nyní vložíte symbol signálky **XB5AV44**, ale v databázi prvků ho vyhledáte jiným způsobem.

Zatímco dva předchozí prvky (vypínač a stykač) byly v databázi prvků vyhledány pomocí jejich typů, tento prvek (signálka) vyhledáte a vyberete podle popisu prvku v databázi (jistič, vypínač, signálka, ...).

Spusťte výběr prvků v databázi klávesou **D** (Database)

V dolní části dialogu **Databáze prvků** v políčku **Vyhledat DescriptCZ** (= český popis prvku) zapište: signálka

V prostředním levém okně dialogu se vypíší všechny prvky, které mají ve svém popisu zapsaný výraz (signálka). V tomto případě tam je i signálka **XB5AV44**

Klikněte na XB5AV44 a potvrďte OK

Dialog se zavřel a v okénku **Dostupné symboly** v pravém dolním rohu programu se objevil symbol signálky s transformátorem.

Protože to je pro daný prvek jediný symbol, je současně u kurzoru a může se přesunout do potřebné polohy ve výkresu.

Najeďte kurzorem vpravo od symbolu cívky (viz obrázek), klikněte.

V zobrazeném dialogu **Data prvku** je potřeba zapsat značení signálky ve schématu. Přednastavené značení symbolu je **-P**.

Klikněte na ? na první řádce vpravo

Program přiřadil první volné pořadové číslo a značení se změnilo na -P1.

Pokud se vám nepodařilo zarovnat symbol signálky se symbolem cívky, můžete použít povel **Zpět** (ikona) a postup opakovat, nebo použít automatické vyrovnání jednoho objektu vůči druhému, (viz <u>Vyrovnání objektu do řady s jiným objektem</u>).

Kreslení spojů

Spoje jsou kreslené "vodivou" čarou pomocí povelu **ČÁRY** a **KRESLIT**. Spoje jednou napojené na vývody symbolů se už nerozpojí – spoj by musel být vymazán celý nebo jeho

koncový segment. Spoje mohou být napojené i na jiné spoje prostřednictvím tečky v místě spojení, nebo pomocí odboček různých tvarů – ty umožňují přesně definovat rozbočení více vzájemně propojených spojů.

Kreslení vodivých čar je zajištěno povelem **VODIVÉ ČÁRY**, který je přednastaven jako vždy aktivní (pro kreslení nevodivých čar se musí deaktivovat, do aktivního stavu se sám ale nevrátí, musí aktivovat ručně).

Spoj kreslený nevodivou čarou nelze připojit na vývody symbolů.

Nevodivé čáry lze použít pro kreslení rámečků, tabulek, mechanických částí jak ve schématu, tak výkresu rozváděče či obrysu budovy a zařízení v instalačních výkresech.

Pro kreslení spojů lze použít všechny typy čar (plná, čerchovaná, atd.) s výjimkou dvojitých čar. Mohou být barevné k odlišení jejich významu, přičemž barva NP (non-printable) je na obrazovce slabě šedivá, ale v tisku a v PDF dokumentu je neviditelná. Standardním nastavením čar ve schématu je vodivá čára plná černé barvy, tloušťky 0,25 mm, pro pravoúhlé a diagonální kreslení.

Spoj, který není připojen na vývod symbolu či jiný spoj (nikam nevede) musí být zakončen názvem signálu (potenciálu), např. L1, +24V, ABC, atd.) protože zřejmě bude pokračovat někde jinde (jiná stránka, jiná část téhož výkresu) – v takovém případě program zajistí automaticky odkaz na navazující spoj. V případě, že nedotažený spoj nebude mít název signálu, program tento spoj označí jako nedokončený (chyba) – v případě jeho pozdějšího dokončení toto označení zruší.

Spoje lze kreslit ručně tažením vodivé čáry podle potřeby, nebo automaticky (pouze přímé spoje). Oba případy budou ukázány.

Nezapomeňte:

- Při jakékoliv akci s čarami (kreslení, manipulace) musí být povel ČÁRY aktivní
- Pro kreslení čar musí být navíc aktivní i povel KRESLIT
- Pokud se vám operace s kreslením čáry nevydařila, můžete se vrátit zpět na začátek akce kliknutím na ikonu Zpět v horní liště. Jedno kliknutí vrátí provedenou akci o jeden krok zpět, takže v závislosti na provedené akci může být potřeba kliknout několikrát.

1	

Kreslení spojů ručně

Prvním úkolem je nakreslit spoje L1 (nahoře) a PE (dole), zhruba podle přiloženého obrázku.

Klikněte na ikonu **Zobrazit celou stránku** (pokud ji nevidíte celou)

Klikněte na ikonu ČÁRY v horní liště (nebo klávesová zkratka L)

Klikněte na ikonu KRESLIT v horní liště (nebo opět klávesová zkratka L)

Ikony **ROVNÉ ČÁRY** a **VODIVÉ ČÁRY** ve spodní liště jsou přednastavené jako aktivní, pokud v předchozí operaci nebyl jejich stav změněn.

U kurzoru se zobrazila tužka, která indikuje, že program je připraven pro kreslení čáry – rovné, vodivé, plnou čarou (okénko **T** ve spodní liště), šířky 0,25 mm (okénko **B**) a černé barvy (okénko **F**).

Klikněte poblíž horního levého rohu (zhruba pod horním pozičním číslem 1, viz obrázek)

Kliknutí definuje počáteční bod čáry - spoje. Protože spoj nezačal na vývodu součástky ani na jiném spoji, zobrazí se dialog **Signály**, v jehož horním políčku **Název signálu** je potřeba zapsat název potenciálu (je možné, že v políčku už nějaký potenciál je zapsaný jako přednastavený, přepsat).

V políčku Název signálu zapište L1, potvrďte tlačítkem OK

V místě kliknutí se zobrazil napsaný název potenciálu (L1) a lze pokračovat v tažení čáry

Táhněte čáru pohybem kurzoru doprava, klikněte poblíž pravého horního rohu (zhruba pod pozičním číslem 8)

Stiskněte klávesu Esc, čímž se ukončí kreslení čáry

Opět naskočí dialog Signály, ve kterém je potřeba zapsat název potenciálu

V políčku Název signálu bude nadále zapsáno L1, potvrďte tlačítkem OK

Kreslení čáry (spoje) se ukončilo, název potenciálu **L1** je zapsán u obou konců čáry. Až bude v projektu existovat spoj se stejným názvem (**L1**), program vytvoří mezi nimi odkazy (kliknutím na odkaz se program přenese na navazující spoj).

Nyní nakreslíte stejným způsobem spoj **PE** v dolní části výkresu. Povely **Čáry** a **Kreslit** by měly být i nadále aktivní, program je připraven na další kreslení čáry.

Nejeďte kurzorem do levé spodní části výkresu (viz obrázek na začátku kapitoly), přičemž se nitkovým křížem kurzoru můžete vertikálně zarovnat se začátkem spoje L1 nahoře, klikněte.

V dialogu **Signály** zapište název potenciálu **PE**, potvrďte **OK**.

Táhněte spoj doprava, nitkovým křížem kurzoru zarovnejte jeho konec s koncem spoje L1 nahoře

Klikněte a klávesou Esc ukončete kreslení čáry

V dialogu Signály zapište název potenciálu PE, potvrďte OK.

Ve výkresu jsou nakresleny spoje L a PE.

Nyní napojíte ručně spodní vývod symbolu vypínače na horní vývod cívky, následně připojíte horní vývod signálky na již vytvořený spoj.

Povely **ČÁRY** a **KRESLIT** v horní liště by měly být i nadále aktivní od předešlé operace. Totéž platí o povelech pro kreslení rovných a vodivých čar.

Pokud nejsou, aktivujte je. U kurzoru je znak tužky, program je připraven pro další kreslení.

Při propojování vývodů symbolů je dobré mít zapnutou viditelnost připojovacích bodů na vývodech symbolů (malé zelené kosočtverečky). Ikona **Referenční body objektů** přepíná viditelnost (ano/ne).

Ujistěte se, že ikona Referenční body objektů v horní části svislé lišty je aktivní

Najeďte kurzorem (tužkou) na připojovací bod spodního vývodu vypínače, klikněte.

Počátek spoje se přichytil v připojovacím bodu vývodu a je možné ho táhnout podle potřeby

Pohybem kurzoru táhněte spoj dolů na horní vývod cívky, klikněte.

Kreslení čáry (spoje) se automaticky ukončilo.

Kreslení spoje se vždy automaticky ukončí, pokud se připojí na vývod nebo jiný spoj.

Nyní připojíte symbol signálky.

Najeďte kurzorem na připojovací bod horního vývodu signálky, klikněte.

Pohybem kurzoru táhněte spoj směrem nahoru zhruba do poloviny již nakresleného spoje mezi cívkou a vypínačem, klikněte, pokračujte v tažení spoje doleva až na již nakreslený spoj, klikněte.

Kreslení čáry se ukončilo, rohový spoj mezi signálkou a spojem vypínač – cívka byl vytvořen.

Kreslení spojů - automaticky

Nyní propojíte dosud nezapojené vývody všech tří symbolů automaticky povelem **AutoSpoj** v liště povelů zcela nahoře.

Klávesová zkratka R zapíná/vypíná AutoSpoj

Klávesová zkratka nerozlišuje malá/velká písmena

===

Povely **ČÁRY** a **KRESLIT** v horní liště by měly být i nadále aktivní od předešlé operace. Totéž platí o povelech pro kreslení rovných a vodivých čar. Pokud nejsou, aktivujte je. U kurzoru je znak tužky, program je připraven pro další kreslení.

Klávesovou zkratkou R spusťte povel AutoSpoj

Najeďte kurzorem mezi vývod cívky a spoj PE (neklikat, pouze najet)

Můžete si všimnout, že při najetí kurzoru mezi vývod a spoj (nebo spoj-spoj či vývod vývod) program indikuje možný spoj

Klikněte

Spoj byl vytvořen, program je připraven k dalšímu automatickému kreslení spojů.

Najeď te kurzorem mezi vývod vypínače a spoj L1, klikněte

Najeďte kurzorem mezi vývod signálky a spoj PE, klikněte

Spoje byly vytvořeny.

Není to zcela nutné, ale je lepší, když **AutoSpoj** bude aktivní pouze ve chvílích, kdy je ho potřeba – jinak se bude pokoušet zhotovit automaticky další spoje (pokud je potvrdíte kliknutím).

Deaktivujte povel AutoSpoj klávesou R (nebo r)

VYTVOŘENÍ VÝKRESU ROZVÁDĚČE

I když projekt není zatím dodělán (obsahuje pouze jednu stránku schématu se třemi prvky), je možné už teď vytvořit výpis použitého materiálu a výkres rozváděče. Jakmile se projekt dokončí, bude výpis materiálu i výkres rozvaděče aktualizován.

Nejdříve se do projektu přidá stránka výkresu rozváděče. V něm se nakreslí vlastní rozváděč, do kterého se nakonec načtou a rozmístí mechanické symboly prvků použitých ve schématu.

Přidání stránky výkresu rozváděče

Přidání další stránky výkresu do projektu se provede podobným způsobem jako u již vložených stránek 1 a 2, pouze s tím rozdílem, že vybraná šablonka stránky bude jiná.

Klikněte na záložku Šablonky

Rozklikněte Šablonky STRÁNEK

Rozklikněte položku VÝKRESY

Vyberte šablonku **Mech_A4H_demo**, držte levé tlačítko myši dole (šablonka se zobrazí v podobě náhledu), přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

V kreslící ploše se objevila stránka výkresu formátu A4, která je přednastavena jako výkres rozváděče s měřítkem 1:2. Do této stránky program položí automaticky mechanické symboly prvků, které jsou použité ve schématu. Zcela dole se zobrazila záložka stránky s číslem 3.

Rohové razítko nově přidané stránky je již vyplněno údaji projektu a údaji, které program generuje automaticky. Zbývá dopsat název této stránky.

Klikněte na ikonu **DATA STRÁNKY** v horní liště ikon Do horního políčka **Stránka název** zapište **VÝKRES ROZVÁDĚČE** Potvrďte tlačítkem **OK** (dole)

	Projekt: Můj první projekt	Investor:	
CADware s.r.o.	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 25.07.2024
Aloisina výšina 447	Schválil:	Vypracoval: K. Vomáčka	Měřítko: 1:2
CAL S.I.O. 460 05 Liberec	Název: VÝKRES ROZVÁ	List: 3 z 3	

Protože aktivní stránkou projektu je nyní výkres rozváděče, dialog **Výpis prvků** vpravo od kreslící plochy je automaticky přepnut na sledování situace v tomto typu výkresu – pomocí zelených kostiček indikuje, že žádný ze tří prvků, které jsou ve schématu, ještě není do výkresu rozváděče vložen.

Prvky v projektu (Data z Portálu)						
Výpis p	orvků (Shift+	F9)				
=+	🖌 🔻 (GR	P)		$\square $	Vyhledat	
	Značení	Data	Specifik	Тур	Funkce	Re
(*** *	-P1	<80	XB5AV44	XB5AV44	PROVOZ	
	-Q1	8	LC1D09	LC1D09P7		
L	-S1	2	XB5AD	XB5AD21		

Nakreslení rozváděče (panelu)

Rozváděč může mít ve výkresu rozváděče podobu nakresleného objektu, nebo již dříve vytvořeného a uloženého symbolu. Zde si vyzkoušíte, jak jednoduše nakreslit obdélníkový obrys rozváděče pomocí daných rozměrů.

Aktivujte ikony ČÁRY a KRESLIT kliknutím

Klikněte na ikonu VODIVÉ ČÁRY tak, aby nebyla aktivní (modře vybarvená)

Přednastavené kreslení rovných čar je potřeba změnit na kreslení obdélníku

Klikněte na volbu OBDÉLNÍKY ve spodní liště pro kreslení obdélníků

Pokud nevidíte celou stránku výkresu, klikněte na ikonu **ZOBRAZIT CELOU STRÁNKU** ve svislé liště vlevo

Najeďte kurzorem nad a vlevo od rohového razítka (poziční čísla 1F) a klikněte, čímž se definuje první roh obdélníku

Při stisknuté klávese Ctrl stiskněte i klávesu I (nebo: Funkce – Souřadnice)

Naskočí dialog **Souřadnice**, kde lze zadat relativní souřadnice protilehlého rohu obdélníku od právě zadaného prvního rohu.

V dialogu vyberte volbu Relativní

V okénku X zapište 300, v okénku Y zapište 230, potvrďte OK

|--|

Program nakreslil obdélník požadovaných rozměrů.

Nyní by bylo možné tento jednoduchý výkres rozváděče doplnit - nakreslit lišty pro montáž přístrojů, žlaby pro vodiče, přidat průchodky, montážní desku a tak dále podle potřeby.

Bylo by také možné si výkres rozváděče připravit dopředu a do stránky ho nakopírovat.

Pro kreslení mechanických částí rozváděče by bylo možné použít některou z kreslících vrstev – ikona **KRESLÍCÍ VRSTVY** ve svislé liště. Viditelnost jednotlivých vrstev lze ve výkresu i v tisku nastavit potřeby.

Načtení mechanických symbolů

Program ví, které prvky jsou použité ve schématu, a proto může jejich mechanické symboly vložit do výkresu rozváděče automaticky.

V nabídce povelů **Funkce** (v horní liště povelů) klikněte na **Načtení mechanických symbolů** (téměř na konci nabídky)

Naskočí dialog Načtoní mochanických symbolů , ktorá	🚽 Načtení mechanických symbolů 🛛 🗆						×	
umožňuje pačtení symbolů pěkolika způsoby	🔘 Nad	Načíst vše			<u>0</u>	к		
	🔿 Nač	číst vybrané		Značení prvků	i, napřK*	Σ	<u>Z</u> ru	ıšit
Vyberte volbu Načíst vše , potvrďte OK a klikněte zhruba do středu výkresu	() Nač	číst podle typu	L	Vyhledávací te	ext:	Σ		
Program načetl do indikované polohy výkresu tři mechanické symboly (vypínač, stykač a signálku).	Manuální vložení z výpisu							
Současně se změnila barva kostiček v okně Výpis	Výpis	prvků (Shift+	F9)	tuluy				
prvků ze zelené na červenou na znamení, že všechny	=+	🖌 🔻 (GR	P)	✓ 333 4 2	$\bigcirc$	ک Vyh	ledat	
mechanické symboly jsou už ve výkresu.		Značení	Data	Specifik	Тур		Funkce	e F
		-P1	8	XB5AV44	XB5AV44		PROV	/OZ
		-Q1		LC1D09	LC1D09P7			
	Sec. 1	_\$1	100	YRSALL	¥85A1121			

Pokud by některý prvek použitý ve schématu neměl mechanický symbol, potom to program indikuje. Prvky, které nemají být do výkresu rozváděče načítány, mohou být takto nastaveny již ve schématu v **Data prvku** Protože byla použita volba Načíst vše, jsou všechny symboly vloženy do stejného místa (přes sebe) a je potřeba je některým způsobem rozmístit. Jednotlivé symboly by bylo možné postupně vybrat a přesunout stranou, ale zde si vyzkoušíte jejich automatické rozmístění do řady, protože to je v případě většího počtu symbolů rychlejší a jednodušší.

Automatické seřazení symbolů se provede vybráním všech symbolů (na hromádce) a definováním odkud a jakým směrem se mají symboly řadit.

Aktivujte ikonu SYMBOLY buď najetím a kliknutím, nebo klávesou S

Vyberte všechny symboly obdélníkem taženým kurzorem kolem nich

Klikněte vlevo nad skupinou symbolů (definujete první roh výběrového obdélníka), táhněte kurzor přes symboly vpravo pod symboly a klikněte (definujete druhý roh výběrového obdélníka)

Klikněte pravým tlačítkem do vybarvené plochy a z nabídky povelů vyberte Seřadit

U kurzoru je čára se středem ve vybrané skupině symbolů – odtáhněte ji vlevo od vybarvené plochy (definujete výchozí bod pro seřazení symbolů), klikněte

V dialogu Seřadit vyberte kliknutím volby Vyrovnat a Seřadit podle názvu, potvrďte OK

Přetáhněte čáru pro seřazení symbolů vpravo od vybrané skupiny symbolů (definujete směr řazení symbolů), klikněte

Jednotlivé symboly jsou rozmístěny do řady. V tomto případě měl program dostatek místa k načtení 3 symbolů a proto je nedal těsně vedle sebe.

Symboly vypínače a signálky mají kreslené slabě ty části prvku, které jsou po montáži neviditelné.

Ve středu symbolu signálky -P1 je text PROVOZ určený pro štítek. Je potřeba ho přesunout nad symbol a současně zvětšit, případně upravit font.

Kliknutím aktivujte ikonu TEXTY

Vyberte text **PROVOZ** levým kliknutím a držte tlačítko myši stisknuté (text změnil barvu na znamení, že je vybraný)

Přesuňte kurzor nad symbol a uvolněte tlačítko myši - text se umístil v dané poloze

Opětovně vyberte text pravým kliknutím a v nabídce povelů vyberte Data textů (zcela nahoře)

Naskočí dialog **Nastavení textu**, kde lze vybrat font, barvu a provést další nastavení textu.

V políčku **Výška** vyberte nebo zapište novou velikost **(2.0)** a potvrďte **OK**

Text **PROVOZ** byl přesunut nad symbol a zvětšen.

Text PROVOZ je tak zvaný volný text, jehož parametry nejsou v programu předdefinovány. Jeho nová velikost (2 mm) byla zadána ve výkresu s měřítkem 1:2, to znamená, že ve skutečnosti je text veliký 4 mm!!!

VYTVOŘENÍ VÝPISŮ MATERIÁLU

Přidání stránek výpisů materiálu

Program zná dva druhy výpisů použitého materiálu – **Seznam** (sčítá stejné položky, vhodné pro objednání materiálu) a **Rozpiska** (každá položka samostatně). Do projektu nyní přidáte oba dva výpisy.

Přidejte stránku pro výpis materiálu typu **Seznam** (sčítá stejné položky). Vybíranou šablonkou stránky bude **Seznam_A4H_demo**.

Z nabídky **Šablonky / Šablonky stránek / Seznam prvků** vyberte šablonku **Seznam_A4H_demo,** držte levé tlačítko myši dole, přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

V kreslící ploše se objevila stránka formátu A4, která je přednastavena jako výpis materiálu typu **Seznam**. Do této stránky program vypíše údaje použitých prvků, které jsou použité ve schématu (a ve výkresu rozváděče, pokud nejsou ve schématu). Zcela dole se zobrazila záložka stránky s číslem **4**. Rohové razítko nově přidané stránky je již vyplněno údaji projektu a údaji, které program generuje automaticky. Zbývá dopsat název této stránky.

KSM	TYP	POPIS			ORL ČISLO	VYRORCE	DODAVATEL
_							
_							
_							
			Jiméro acuberiz Privní projek	0			
			C B D WORA		Projekt Mig první projekt	Investor.	Reviewed and the 201
			r'a nware	CADurate SAD.	Constant School 2	Versional K Versilia	Marilan 11
			UHD 3J.R.	450.05 Libered	Nilame.		List 4/7
	1 2 3 4						

Klikněte na ikonu DATA STRÁNKY v horní liště ikon

Do horního políčka **Stránka název** zapište **VÝPIS MATERIÁLU PRO OBJEDNÁNÍ**, potvrďte tlačítkem **OK** (dole)

		Projekt: Můj první projekt	Investor:	
A B D W are	CADware s.r.o.	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 25.07.2024
I A I Wall	Aloisina výšina 447	Schválil:	Vypracoval: K. Vomáčka	Měřítko: 1:1
UTLU S.I.O.	460 05 Liberec	Název:		list: 1 7 4
		VYPIS MATERIALU PRO	OBJEDNANI	List. 4 2 4

Nyní přidejte do projektu výpis materiálu typu **Rozpiska**. Postup je podobný jako u předešlé stránky, ale vybíranou šablonkou stránky je **Rozpiska_A4H_demo**.

V kreslící ploše se objeví stránka 5, která je určena pro výpis materiálu typu **Rozpiska**. Na první pohled vypadá stejně jako výpis typu **Seznam**, ale každá položka materiálu má svůj řádek, i kdyby se typově opakovala (má jiné značení prvku). Zbývá dopsat název této stránky.

Klikněte na ikonu DATA STRÁNKY v horní liště ikon

Do horního políčka **Stránka název** zapište **VÝPIS MATERIÁLU PO KUSECH**, potvrďte tlačítkem **OK** (dole)

		Projekt: Můj první projekt	Investor:	
A A D Ware	CADware s.r.o.	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 25.07.2024
	Aloisina výšina 447 460 05 Liberec	Schválil:	Vypracoval: K. Vomáčka	Měřítko: 1:1
UFLU S.I.O.		Název:	List: 5 7 5	
		VYPIS MATERIALU P	O KUSECH	List. 5 2 5

Aktualizace výpisů materiálu

Vložené stránky výpisů zůstávají nevyplněné, dokud se neprovede aktualizace výpisů.

Klikněte na povel Výpisy v liště povelů nahoře a v jeho nabídce na Aktualizovat výpisy

V tuto chvíli si program přečetl stránky schématického zapojení a výkres rozváděče a aktualizoval všechny výpisy vložené do projektu (zde zatím jenom tyto dva).

Ve schématu jsou pouze tři prvky – stykač, vypínač a signálka. Pokud by ve výkresu rozvaděče byla z databáze přidána další položka mechanického druhu (např. průchodky, přepážky svorek, šrouby, atd.), budou také vypsány.

Poznámka: Obsah výpisů je dán šablonkou výpisů, kterou si může uživatel upravit podle potřeby.

Výpis typu **Seznam** sčítá stejné položky, uvádí jejich počet, a je tak primárně určen pro objednávání materiálu.

KS/M	ТҮР	POPIS	OBJ. ČÍSLO	VÝROBCE	DODAVATEL
1	XB5AV44	Harmony XB5 Ø22 mm, signálka červená, BA9, 220240 V	XB5AV44	Schneider Electric	
1	LC1D09P7	Stykač 3P+1N O+1NC, 9A 230V AC	LC1D09P7	Schneider Electric	
1	XB5AD21	Harmony XB5 Ø22 mm, vypinač 1xNO, černý	XB5AD21	Schneider Electric	

Výpis typu **Rozpiska** uvádí každou položku separátně, ale uvádí její značení (zde **-Q1**, **-S1** a **-P1**) a může tak uvádět i odkaz na stránku a pole výkresu.

ZNAČENÍ	ТҮР	POPIS	FUNKCE	DODAVATEL	VÝROBCE	UMÍSTĚNÍ	ODKAZ
-P1	XB5AV44	Harmony XB5 Ø22 mm, signálka červená, BA9, 220240 V	PROVOZ		Schneider Electric		/1.4
-Q1	LC1D09P7	Stykač 3P+1N O+1N C, 9A 230V AC			Schneider Electric		/1.3
-S1	XB5AD21	Harmony XB5 Ø22 mm, vypinač 1xNO, černý			Schneider Electric		/1.3

Výpisy lze třídit podle různých kritérií (**Výpisy – Nastavení výpisu – Setřídit podle**). Zde jsou oba výpisy seřazeny podle **Značení prvků** a dále podle **Funkce**.

Dvojím kliknutím na jakýkoliv údaj v řádce dat prvku se program přenese do výkresu zapojení na danou položku – funguje u obou výpisů, ale má smysl použít pouze u Rozpisky (uvádí každou položku odděleně). Pokud má daný prvek v projektu více symbolů, lze je potom snadno dohledat – to se provede pravým kliknutím na nalezený symbol a vybráním povelu **Přejít na symbol** v naskočené nabídce povelů (zde lze potom vybrat **Mechanický, Následující** a **Předcházející**).

Toto je konec první části stručného návodu, který měl za úkol vysvětlit základní úkony spojené se zpracováním projektu.

POKRAČOVÁNÍ – druhá část projektu

V této navazující části stručného průvodce programu se projekt doplní o druhou stránku schématu se specialitami (svorkami, kabelem a prvkem, který není uveden ve výkresu rozváděče). Přidány budou výpisy kabelů / svorek a výkres kabelů, titulní stránka projektu a stránky pro technickou zprávu.

Celý projekt bude potom aktualizován.

Přejděte na stránku 2.

Klikněte na záložku stránky 2

Stránka 2 již má kreslící formát A4 s rohovým razítkem, které je vyplněné.

Zbývá nakreslit potřebné zapojení. To se skládá z 3P kontaktu stykače -Q1, svorkovnice -X1, kabelu - W1 a motoru -M1.

Průběžné napájecí spoje L1 a PE navazují na stejný potenciál na straně 1, doplněné o L2 a L3.

Kreslení spojů navazujících mezi stránkami

Prvním úkolem bude nakreslit na stránce **2** průběžné napájecí spoje **L1**, **L2**, **L3** a **PE**. Bylo by pěkné, kdyby spoje **L1** a **PE** byly ve výkresu vertikálně ve stejné úrovni jako jsou na stránce 1. To lze zajistit několika způsoby, například vytvořením a použitím šablonky stránky s již předkreslenými spoji, kopírováním části výkresu se souřadnicemi, kopírováním stránky 1 a vymazáním nepotřebných spojů a symbolů, atd.

Pro jednoduchost ale nakreslíte potřebné spoje v daných místech tak, aby se nacházely přibližně v podobných místech jako na stránce 1. Začnete se spojem L1 (horní z trojice spojů L1, L2 a L3):

Klikněte na ikonu Zobrazit celou stránku (pokud ji nevidíte celou)

Klikněte na ikonu ČÁRY v horní liště (nebo klávesová zkratka L)

Klikněte na ikonu KRESLIT v horní liště (nebo opět klávesová zkratka L)

Ikony **ROVNÉ ČÁRY** a **VODIVÉ ČÁRY** ve spodní liště jsou přednastavené jako aktivní, pokud v předchozí operaci nebyl jejich stav změněn.

U kurzoru se zobrazila tužka, která indikuje, že program je připraven pro kreslení čáry.

Klikněte poblíž horního levého rohu (zhruba pod horním pozičním číslem 1, viz obrázek)

Protože spoj nezačal na vývodu součástky ani na jiném spoji, zobrazí se dialog **Signály**, v jehož horním políčku **Název signálu** je potřeba zapsat název potenciálu (je možné, že v políčku už nějaký potenciál je zapsaný jako přednastavený, přepsat).

V políčku Název signálu zapište L1, potvrďte tlačítkem OK

V místě kliknutí se zobrazil napsaný název potenciálu (L1) a lze pokračovat v tažení čáry

Táhněte čáru pohybem kurzoru doprava, klikněte poblíž pravého horního rohu (zhruba pod pozičním číslem 8)

Stiskněte klávesu Esc, čímž se ukončí kreslení čáry

Opět naskočí dialog Signály, ve kterém je potřeba zapsat název potenciálu

V políčku Název signálu bude nadále zapsáno L1, potvrďte tlačítkem OK

Kreslení čáry (spoje) se ukončilo, název potenciálu L1 je zapsán u obou konců čáry. Můžete si všimnout, že u L1 na levé straně spoje je zapsán odkaz /1.8 na navazující spoj L1 na straně 1. Význam takto zapsaného odkazu je tento: navazuje na stránku 1 v poli 8.

Najeďte kurzorem na odkaz /1.8 a dvakrát klikněte

Program se přenesl na stránku 1 s kurzorem u odkazu **/2.1** na pravé straně spoje **L1**. Dvojí klik na tento odkaz vrátí program zpět na stránku 2.

Stejným způsobem nakreslete na stránce 2 spoj PE

Ve výkresu na stránce 2 jsou nakresleny spoje L a PE, které vizuálně navazují na podobné spoje na stránce 1.

1	2	3	4	5	6	7	8
/1.8 <u>L1</u>							L1
/18 PE							PF
		Jmén	o souboru: První projekt 11. 10	0 2024			
					Projekt Müj první projekt	Investor:	
		C	A D Ware See	e 57.0.	Zakázka:	Stavba:	Posledni změna: 14.10.2024
			AD S.L.B. 460.05 L	vysnia 447 Liberes	Schväll: Název:	Vypracoval: K. Vomáčka	Méréko: 1:1
					ZAPOJENÍN	IOTORU	List 227

Na stránce **2** zbývá ještě nakreslit spoje **L2** a **L3**, které jsou paralelní k **L1**. Opět platí, že kreslení průběžných spojů, které vedou přes celou stránku, lze provést více způsoby, ale na začátek bude nejjednodušší je nakreslit jednotlivě stejným způsobem, jako spoj **L1** na stránce **1**.

Důležité je dodržet minimální odstup dvou paralelně kreslených spojů **5 mm** kvůli textu (značení signálu, případný text vodiče, atd.). K tomu lze využít pohybu kurzoru po rastru 2,5 mm.

Klikněte na ikonu **Zobrazit celou stránku** (pokud ji nevidíte celou)

Aktivujte povely pro kreslení čáry kliknutím na ikony ČÁRY a KRESLIT

Najeďte kurzorem na levý konec spoje L1 (neklikat!) a následně s ním sjeďte dolů o dva kroky rastru (= 5 mm), klikněte

V zobrazeném dialogu **Signály** zapište název signálu **L2**. Volby **S odkazem** a **Stránka-stránka** by měly být aktivní

Táhněte spoj doprava až pod konec spoje L1 a klikněte, klávesou Esc zrušte pokračování kreslení.

V políčku Název signálu zobrazeného dialogu Signály bude zapsáno L2, potvrďte tlačítkem OK

Zbývá nakreslit spoj L3.

Nakreslete spoj L3 stejným způsobem jako L2, ale vyjděte z levého konce spoje L2

Nezapomeňte, že pokud se vám kreslení nedaří, můžete prováděnou operaci ukončit klávesou **Esc** a vrátit se zpět do výchozího stavu ikonou **Zpět**

Ve výkresu na stránce **2** jsou nakreslené průběžné napájecí spoje, z nichž **L1** a **PE** mají na své levé straně zapsány odkazy na navazující spoje na stránce 1.

1	2	3	4 8	5 6	7	8
/1.8 <u>L1</u> <u>L2</u>						L1 L2
<u>L3</u>						<u>L3</u>
/1.8 <u>PE</u>						PE
		JmL	ino souboru: První projekt_11_10_2024	Draink t M/i muni ornink/	Becester	
			a Thuara CADwere and	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 14.10.202
			Alobina vjšina 447	Schvälil:	Vypracoval: K. Vomáčka	Měřitko: 1:1
		U	S.f.0, 460 05 Libered	Název: ZAPOJE	NÍMOTORU	List 2 z 7

Vložení dalšího symbolu prvku, který již v projektu je

Tento případ se týká symbolu 3P kontaktů stykače **-Q1**. Ten už ve schématu částečně je, jeho cívka je na stránce **1**, ale 3P kontakt, který by měl být na stránce 2 tam zatím chybí.

Je několik možností, jak najít a vložit zbývající symbol, ale nejjednodušší a nejrychlejší způsob je pomocí **Výpisu prvků**:

Zůstaňte na stránce 2

V okénku **Výpis prvků** (vpravo od kreslící plochy, nahoře) jsou uvedeny prvky, které již ve schématu jsou – červené kostičky indikují, že dané prvky již nemají žádné volné symboly k použití, zatímco zeleno-žlutá kostička indikuje prvek s ještě dostupnými symboly. Kromě toho jsou vedle kostiček uvedené názvy (značení) prvků.

Klikněte na řádku stykače -Q1

V okénku **Dostupné symboly** (v pravém dolním rohu) se zobrazí ještě dostupné symboly stykače.

Výpis	prvků (Shift	+ F9)				
=+	🖊 🔻 (DIA	4)			Vyhledat	
	Značení	Data	Specifik	Тур	Funkce	Re
	-P1	< 😹 >	XB5AV44	XB5AV44	PROVOZ	
	-Q1	2	LC1D09	LC1D09P7		
	-S1		XB5AD	XB5AD21		
<						>

Klikněte na symbol 3P kontaktu

Pohybem kurzoru umístěte symbol 3P kontaktu pod spoj L3, nahoře zhruba mezi poziční čísla 3 a 4, klikněte.

Symbol je vložen do vybraného místa. Program k němu automaticky dopsal jeho značení (**-Q1**) i odkaz na cívku (zde **/1.3**).

Tím, že se z nabídky dostupných symbolů odebral jeden symbol (**3P kontakt**), nezměnil se stav stykače ve výpisu prvků – kostička zůstala žluto-zelená, protože ještě dva další symboly (kontakty) jsou nepoužité.

1	2	3	4	8	6	7	
/1.8 <u>L1</u> L2							L1 L2
<u>L3</u>							<u>L3</u>
		-01 1 -1 -1					
		, ⁵] ⁴] ⁶]					
/1.8 <u>PE</u>							PE

Nyní je možné horní vývody symbolu 3P kontaktu připojit na L1, L2 a L3, ale předtím si obraz kolem symbolu přibližte podle potřeby.

Najeďte kurzorem zhruba nad horní prostřední vývod symbolu, a otáčejte kolečkem myši od sebe při stisknuté klávese **Ctrl**

Aktivujte povely pro kreslení čáry kliknutím na ikony ČÁRY a KRESLIT

Najeďte kurzorem na konec vývodu **1**, klikněte, táhněte spoj nahoru až na spoj L1, klikněte

Podobným způsobem zapojte i zbývající horní vývody (3 a 5) na L2 a L3

Vložení svorek

Svorky jsou zvláštní případ elektrického prvku, když přijde na jejich použití v projektu. Svorky sice mají schematický symbol, ale značení vývodů není, ani nemůže být, zapsáno v databázi jako u jiných prvků, protože se odvozuje až ve výkresu z pořadí svorky ve svorkovnici. Značení jednotlivé svorky potom sestává ze značení svorkovnice a značení vývodu, například **-X5:3**, což znamená **třetí** svorka ve svorkovnici **-X5**. Jednotlivé svorky ve svorkovnici mohou být různého typu.

Pod svorkou se rozumí prvek, který přímo propojuje dva či vice vývodů – v takovém případě mají všechny vývody stejné značení. "Svorky", které propojují dva či vice vývodů přes další element (dioda, rezistor, kontakt, …, nebo "svorky", které musí mít značení dvou či vice vývodů různé, nejsou v tomto programu prvkem typu **Svorka**, ale typu **Normální** (program umí s nimi pracovat).

Svorky mají své připojovací body v podobě tmavě zelených čtverečků, z nichž jeden je vyplněný (výstupní vývod svorky, vnější strana svorky), druhý není (vstupní vývod svorky, vnitřní strana svorky). Toto dělení je důležité pro výpisy a výkresy svorek, protože ty mohou být nastaveny na vnější a vnitřní spoje (na vnější straně bývají většinou kabely).

Spusťte výběr prvků v databázi klávesou D (Database)

V dialogu Databáze prvků v políčku Vyhledat Type v dolní části dialogu zapište WDU 2,5

V prostředním levém okně se zobrazí seznam prvků, jejichž typ obsahuje text WDU 2,5

Ze seznamu vyberte WDU 2,5 černá, potvrďte OK.

Dialog se zavřel. V okénku **Dostupné symboly** v pravém dolním rohu programu se zobrazí symbol svorky. Protože svorka má pouze jeden (tento) schematický symbol a není potřeba vybírat z více symbolů, je symbol automaticky přichycen u kurzoru, aby mohl být přesunut do požadované polohy ve výkresu.

Přesuňte kurzor se symbolem svorky pod spodní vývod **2** symbolu silových kontaktů stykače **-Q1**, klikněte

V dialogu **Data prvku** je potřeba zapsat značení svorkovnice a pořadí svorky. V databázi již bylo předdefinováno značení svorky jako -**X** (lze zde změnit přepsáním), zbývá zjistit dostupné pořadové číslo svorkovnice.

Klikněte na ? na první řádce vpravo

Program zjistil první volné pořadové číslo **1** a značení svorkovnice se tak změnilo na **-X1**. Zbývá zapsat číslo vývodu, které je vlastně pořadové číslo svorky ve svorkovnici.

V políčku Značení dopište za -X1 dvojtečku (:)

Dvojtečka odděluje značení svorkovnice od značení vývodu (pořadí) svorky.

Klikněte na ? na první řádce vpravo

P Data prvku	[-X1:1]	×
la (* ×	₩	<u>0</u> K
Značení:	Viditelné -X1:1 X : interfaci $\checkmark$ + - ? Σ	<u>Z</u> rušit
Тур:	WDU 2,5	Podsestava
Specifikace:	1020010000 (ManufacturersArticleNumber) $\sim \sum \sum$	Databáze
Funkce:	$+-\Sigma$	components
Popis:	Svorka řadová, šroubová, 2.5 mm², černá	

Program zjistil první volné pořadové číslo pro svorku ve svorkovnici (1) a značení svorky v dané svorkovnici se tak změnilo na -X1:1

Potvrďte **OK**

Pokud nepřerušíte proces práce se svorkou (například klávesou **Esc**), svorka je i nadále u kurzoru a program může pokračovat s vkládáním dalších stejných svorek - je pouze potřeba zjistit (nebo zapsat) volné pořadové číslo dané svorky a potvrdit to.

Umístěte kurzor se symbolem svorky pod spodní vývod **4** symbolu kontaktů stykače **-Q1**, vedle již vložené svorky, klikněte Klikněte na **?** na první řádce vpravo

Značení této svorky (-X1:1) se změnilo na -X1:2

Potvrďte **OK**

Postup se opakuje i s třetí svorkou: Umístěte symbol svorky pod spodní vývod **6** symbolu kontaktů, klikněte. Následně klikněte na **?** na první řádce vpravo (značení svorky se změnilo na **-X1:3**). Potvrďte **OK**.

Přerušte další vkládání svorek klávesou Esc

Čtvrtá svorka do svorkovnice -X1 bude rovněž WDU 2,5, ale zelená.

Spusťte výběr prvků v databázi klávesou D (Database)

V dialogu Databáze prvků v políčku Vyhledat Type v dolní části dialogu zapište WDU 2,5

Ze seznamu dostupných WDU 2,5 vyberte WDU 2,5 zelená, potvrďte OK.

Přesuňte kurzor se symbolem svorky vpravo od poslední vložené svorky (-**X1:3**) se stejným odstupem, klikněte

V dialogu **Data prvku** je v políčku **Značení** zapsáno **-X**, což je potřeba změnit na **-X1** (jiná svorka, ale ve stejné svorkovnici jako předešlé svorky)

Změňte značení -X na -X1 dopsáním 1, nebo klikněte na + v první řádce vpravo

V políčku Značení dopište za -X1 dvojtečku (:)

Klikněte na ? na první řádce vpravo

Program zjistil první volné pořadové číslo pro svorku ve svorkovnici (4) a značení svorky v dané svorkovnici se tak změnilo na -X1:4

Potvrďte **OK**

Přerušte další vkládání svorek klávesou Esc

Pod symbolem 3P kontaktů je vložená svorkovnice -X1 se 4 svorkami 1-4. Nyní je možné vypnout viditelnost značení -X1 svorek 2, 3 a 4 a nechat ho pouze u svorky 1 - to bylo možné udělat individuálně u každé svorky při jejím vkládáním do výkresu, ale zde to provedete hromadně vybráním svorek 2 až 4 tažením výběrového obdélníka kolem nich (viz obrázek).

Při aktivním povelu SYMBOLY klikněte v levém horním rohu, držte tlačítko myši stisknuté, přesuňte kurzor do pravého dolního rohu a uvolněte tlačítko. Vybrané svorky změnily barvu.

Pravým kliknutím do plochy výběrového obdélníku vyberte z naskočené nabídky povelů Data prvku

V horní řádce (Značení) zcela vpravo zrušte kliknutím volbu Viditelné

Potvrďte **OK**

Klávesou Esc zrušte vybrání svorek 2 až 4

Svorkovnice má zobrazené značení -X1 pouze u první svorky, ale program ví, že zbývající svorky mají stejné značení svorkovnice.

Najeďte (neklikat) kurzorem na spodní (vnější) vývod svorky 2 program zobrazí data tohoto vývodu.

Podobný záznam, ale s daty celé svorky se objeví najetím kurzoru na symbol svorky (uprostřed symbolu).

To platí pro jakékoliv symboly a vývody.

Značení: -X1 Č.skupiny: 2,0 Typ: WDU 2,5 Specifikace: 1020010000 Popis: Svorka řadová, šroubová, 2.5 mm², černá Typ symbolu: Svorka

Zbývá horní (vstupní) stranu svorek připojit k spodní straně 3P kontaktu stykače. To lze provést manuálně, ale v tomto případě využijeme s výhodou automatické propojení prostřednictvím funkce **AutoSpoj**.

Zřejmě máte i nadále aktivní funkci (ikona) **SYMBOLY**, takže bude potřeba přejít na kreslení čar:

Aktivujte kreslení čar klávesovou zkratkou L (2 x). První L aktivuje ČÁRY, druhé L aktivuje KRESLIT

Aktivujte AutoSpoj klávesou R

Najeďte kurzorem postupně mezi horní řadu vývodů svorek a spodní řadu vývodů **3P** kontaktu a vždy klikněte

Klávesou R (nebo r) vypněte AutoSpoj

Program nakreslil spoje mezi vývody svorek 1 až 3 a vývody 3P kontaktu

Obrázek byl zachycen při aktivní viditelnosti referenčních bodů, kdy jsou připojovací body vývodů viditelné - to ale na automatické propojení funkcí AutoSpoj nemá vliv, protože AutoSpoj propojí i skryté připojovací body. I tak je ale lepší mít během kreslení schématu referenční body vždy viditelné a viditelnost vypínat jenom při náhledu na výkres.

Spoj ze svorky **-X:4** na spoj **PE** bude dokreslen až po vložení symbolu motoru, protože ho tento spoj musí obejít.

Vložení symbolu, který nebude v rozváděči

Posledním prvkem, který se musí do stránky **2** vložit, je elektromotor. Jeho definování se provede podobně jako u ostatních již použitých prvků výběrem z databáze.

Protože elektromotor nebude umístěn v rozvaděči, je vhodné už teď změnit jeho nastavení tak, aby nebyl do výkresu rozvaděče načítán.

Spusťte výběr prvků v databázi klávesou D (Database)

V dialogu Databáze prvků v políčku Vyhledat Type v dolní části dialogu zapište: 3GAA071

V prostředním levém okně dialogu vyberte kliknutím **3GAA071**, potvrďte **OK**.

Dialog se zavřel, symbol motoru je přichycen u kurzoru.

Přesuňte kurzor se symbolem motoru pod spodní vývody svorek -X1, klikněte

V zobrazeném dialogu **Data prvku** je potřeba zapsat značení motoru. V databázi již bylo předdefinováno značení motoru jako -**M** (lze zde změnit přepsáním podle potřeby).

Klikněte na ? na první řádce vpravo

Program zjistil první volné pořadové číslo 1 a značení motoru se tak změnilo na -M1.

Potvrďte **OK**

Ještě je potřeba u motoru změnit jeho nastavení tak, aby nebyl načítán do výkresu rozváděče (bude umístěn mimo). To se provede takto:

Ujistěte se, že ikona Symboly je aktivní

Vyberte povel Data prvku z nabídky pravým kliknutím na symbol motoru -M1

V zobrazeném dialogu **Data prvku** deaktivujte políčko **Načíst do mech. výkresu**

Potvrďte tlačítkem **OK**

Dialog se zavřel.

Všeobecně	Ref.značení Datová pole s	symbolu Odkazy Připojovací body Pi
Množství:	1.0 Typ syr	mbolu: Normálni
Měřítko:	1.0	
Úhel:	0.0	✓ Viditelné
Symbol:	PCS-S00836-002	
🗌 Načíst d	lo mech.výkresu	Výpisy zapojení
Součás	tka napojená na PLC	Blok.Značeni
Zdroj dat: ID součást	Data uživatele ky:	

Nyní je potřeba nakreslit propojení motoru se svorkovnicí -X1, přičemž nakreslené spoje budou následně představovat žíly kabelu. K nakreselní spojů se s výhodou použije Autospoj:

Klávesou R (nebo r) aktivujte AutoSpoj

Najeďte kurzorem postupně mezi spodní řadu vývodů svorek a řadu vývodů motoru, přičemž vždy kliknete

Klávesou R (nebo r) vypněte AutoSpoj

Motor -M1 je napojený na svorkovnici -X1.

Zbývá dokreslit spoj ze svorky -X1:4 na spoj PE

Aktivujte kreslení čáry kliknutím na ikony ČÁRY a KRESLIT, nebo 2 x klávesa L

Najeďte kurzorem na horní (vstupní/vnitřní) vývod svorky **-X1:4**, klikněte, táhněte spoj trochu nahoru a potom doprava, sjeďte dolů na spoj **PE**, klikněte

Aby program věděl, že nakreslené spoje představují žíly kabelu, je potřeba na tyto spoje vložit symbol kabelu.

Vložení kabelu

Kabel je ve schématu zvláštní případ elektrického prvku (**Typ prvku: Kabel**), protože jeho grafika je proměnlivá - délka symbolu se automaticky přizpůsobuje počtu žil v kabelu. Kromě toho je možné u symbolu kabelu definovat směr čtení záznamu (odkud-kam žíly vedou) kvůli výpisům - viz níže.

K dispozici je několik základních schematických symbolů kabelu (v knihovně **IEC60617** začínají u symbolu **PCS-00007**.sym)

Pro lepší zobrazení byly některé uvedené obrázky zhotovené při vypnuté viditelnosti referenčních bodů, ale při kreslení zapojení je vždy lepší mít viditelnost těchto bodů zapnutou. Zapojený kabel má potom zobrazené připojovací body (kosočtverečky) na spojích, které jsou žilami kabelu.

Kabel má v databázi zapsán počet i značení jednotlivých žil (barvy by měly být angl. zkratky barev (BK=černá, BN=hnědá, BU=modrá, GY=šedá, GN=zelená, RD=červená, GNYE= zeleno-žlutá, atd).

Vybráním kabelu z databáze program ví, kolik žil je v kabelu a jak jsou značené, ve schématu potom ví, které žíly už jsou použité a které jsou ještě dostupné. Symbol kabelu může ve schématu zahrnovat všechny žíly kabelu, nebo skupiny žil a jednotlivé žíly kabelu podle toho, jak jsou žíly zapojené v různých místech projektu - viz obrázek.

-W1

Někdy je potřeba nastavit u symbolu kabelu směr čtení záznamu (odkud – kam žíla vede) kvůli výpisům a výkresům kabelů – to umožňuje malá šedivá šipku u symbolu kabelu, která je kreslena **NP** barvou viditelnou pouze na obrazovce a indikuje směr čtení. Vybráním symbolu se šipka zvýrazní žlutou barvou.

Šipku lze obrátit buď ikonou Zrcadlení symbolu kolem vodorovné osy ve spodní liště po vybrání symbolu, nebo povelem Obrácený směr z nabídky pravým kliknutím na symbol kabelu.

V případě, kdy se tažení jednotlivých žil přeruší klávesou **Esc**, program bude později pokračovat s nabídkami volných žil po vybrání symbolu kabelů povelem **Přidat žílu kabelu** z nabídky pravým kliknutím (vybráním) symbolu kabelu.

V Data kabelu je možné zapsat v políčku Množství potřebnou délku kabelu – tento údaj se vypíše i ve výpisu materiálu.

Protože kabel nebývá ve výkresu rozvaděče zobrazen, ani nemá mechanický symbol, je vhodné mu v Data kabelu deaktivovat načtení do mechanického výkresu (výkresu rozváděče).

Potřebný kabel vyhledáte a vyberete v databázi zapsáním jeho typu.

Klávesou D spusťte vyhledávání v databázi

Do horní řádky (Vyhledat Type, ...) v dolní části dialogu zapište: CYKY-J

V seznamu prvků v levém prostředním okénku vyberte kliknutím CYKY-J 4x2,5, potvrďte **OK**

V okénku Dostupné symboly vpravo dole jsou zobrazeny symboly pro jednotlivé žíly kabelu. Ty by bylo možné vybírat postupně v případě, že jednotlivé žíly kabelu jsou roztroušené po celém projektu. Pokud mají být všechny žíly kabelu pohromadě, potom je postup následující:

Pokud není první symbol (BK) automaticky u kurzoru, vyberte ho kliknutím.

Pohybem kurzoru umístěte symbol kabelu vlevo od svislého spoje ze svorky - **X1:1** k -**M1:U**, klikněte.

V zobrazeném dialogu **Data Kabelu** označte kabel kliknutím na znaménko ? v první řádce vpravo. Značení symbolu se změní na -**W1**, potvrďte **OK**

Všimněte si, že manipulační bod symbolu kabelu /zelená hvězdička) je vlevo od oválu!

U kurzoru se zobrazí konec čáry, který umožňuje definovat spoj jako žíly kabelu.

Táhněte čáru vodorovně doprava od symbolu kabelu na první spoj (-X1:1 k -M1:U), klikněte

Ze seznamu dostupných žil kabelu vyberte kliknutím žílu **BK** (černá), potvrďte **OK**

Seznam dostupných žil kabelu je zapsán u kabelu v databázi

Ovál symbolu kabelu se protáhl za první spoj, u kterého se zobrazilo značení žíly **BK**. Při zapnutém zobrazení referenčních bodů je vidět, že v místě najetí čáry na spoj a kliknutí přidal program na spoj symbol připojovacího bodu. U kurzoru je i nadále konec čáry pro definování další žíly kabelu.

Současně zmizel z okénka **Dostupné symboly** symbol kabelu žíly **BK**, protože je už použitý.

Pokračujte v tažení čáry vodorovně doprava na druhý spoj (-X1:2 k -M1:V), klikněte.

Ze seznamu dostupných žil daného kabelu vyberte kliknutím žílu **BN** (hnědá), potvrďte **OK**

Ovál symbolu kabelu se protáhl za druhý spoj, u kterého se současně zobrazilo zapsané značení žíly **BN.**

Opakujte tažení čáry a definování / výběr žíly u zbývajících spojů mezi svorkovnicí a motorem (poslední žíla je **GNYE** - zeleno-žlutá)

Kabel -W1 byl vložen do výkresu a zapojen.

Kabelu lze zapsat jeho délku [m] – ta potom bude vidět i ve výpisu materiálu. Zde to bude 10 m. Současně se deaktivuje načítání do výkresu rozváděče.

Vyberte povel **Data Kabelu** z nabídky pravým kliknutím na symbol kabelu (vlevo od levého konce oválu)

V políčku Množství zapište 10

Deaktivujte volbu Načíst do mech. Výkresu

Všeobecně Ref.značení Datová pole symbolu Odkazy Připojovací body Pi

Množství:
10.0
Počet vodičů:

Měřítko:
1.0
Úhel:
0.0
Viditelné
Symbol:
PCS-S00009
Výpisy materiálu
Výpisy zapojeni
Bkok.Značeni

Potvrďte **OK**

Dialog Data kabelu se zavřel, kabel má zadanou délku a nebude se načítat do výkresu rozváděče.

Prostým najetím kurzoru na symbol kabelu (vlevo od levého konce oválu) se při aktivním povelu **SYMBOLY** zobrazí data kabelu včetně délky (množství), pokud je zadáno.

Značení: -W1 Č.skupiny: 1 Typ: CYKY-J 4x2,5 Specifikace: CYKY-J 4x2,5 Popis: Kabel CYKY-J 4x2,5 Množství: 10.00 Typ symbolu: Kabel

DOKONČENÍ PROJEKTU

Protože projekt nyní obsahuje svorky a kabel, je potřeba přidat výpis svorek a výpis kabelů. Program umí také automaticky zhotovit výkres zapojení kabelů a svorek, které jsou grafickou podobou tabulek výpisu kabelů a výpisu svorek.

Projekt by nebyl úplný, kdyby neobsahoval titulní stránku projektu se základními údaji o projektu, stejně jako stránku s technickou zprávou.

Výkres rozváděče byl sice v projektu vytvořen již dříve, ale přidáním komponentů na stránce 2 potřebuje aktualizovat.

Posledním krokem k dokončení projektu bude aktualizace všech výpisů.

Vložení výpisu kabelů

Přidejte stránku pro výpis kabelů. Vybíranou šablonkou stránky bude **Kabely_A4H**. Detailní postup na vkládání šablonek stránek byl popsán již dříve (<u>Přidání stránky projektu vložením šablonky stránky</u>).

Z nabídky **Šablonky / Šablonky stránek / Výpis kabelů** vyberte šablonku **Kabely _A4H,** držte levé tlačítko myši dole, přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

V kreslící ploše se objeví stránka **6** určená pro **Výpis kabelů**. Rohové razítko je již vyplněné údaji zapsanými při zahájení projektu, zbývá dopsat název této stránky.

Klikněte na ikonu DATA STRÁNKY v horní liště ikon

Do horního políčka Stránka název zapište VÝPIS KABELŮ, potvrďte tlačítkem OK (dole)

		Projekt: Můj první projekt	Investor:	
ATA D Ware	CADware s.r.o.	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 30.10.2024
	Aloisina výšina 447	Schválil:	Vypracoval: K. Vomáčka	Měřítko: 1:1
	460 05 Liberec	Název: VÝPIS KABEI	_Ů	List: 6 z 7

Tento výpis uvádí jednotlivé žíly kabelů (uprostřed) s údaji odkud (vlevo) a kam (vpravo) jsou připojené.

Reference	ODKUD Přístroj Svorka Odl	az Typ	K Funkce	ABEL Kabel Žíla	Potenciál Odkaz	Reference	KAM Přístroj Svorka	Odkaz

Uživatel si může vytvořit vlastní šablonku s tabulkou výpisu podle svých potřeb. V případě, že vypisované údaje vyplní tabulku zcela dolů, program si umí přidat další stránku se stejným výpisem, aby mohl ve výpisu pokračovat.

Vložení výpisu svorek

Přidejte stránku pro výpis svorek. Vybíranou šablonkou stránky bude **Svorky_A4H**. Detailní postup na vkládání šablonek stránek byl popsán již dříve (<u>Přidání stránky projektu vložením šablonky stránky</u>).

Z nabídky **Šablonky / Šablonky stránek / Výpis svorek** vyberte šablonku **Svorky_A4H,** držte levé tlačítko myši dole, přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

V kreslící ploše se objeví stránka **7** určená pro **Výpis svorek**. Rohové razítko je již vyplněné údaji zapsanými při zahájení projektu, zbývá dopsat název této stránky.

Klikněte na ikonu DATA STRÁNKY v horní liště ikon

Do horního políčka Stránka název zapište VÝPIS ZAPOJENÍ SVOREK, potvrďte tlačítkem OK (dole)

1			Projekt: Můj první projekt	Investor:	
		CADware s.r.o.	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 30.10.2024
		Aloisina výšina 447	Schválil:	Vypracoval: K. Vomáčka	Měřítko: 1:1
	GALU S.T.O.	460 05 Liberec	Název: VÝPIS ZAPOJENÍ S	VOREK	List: 7 z 7

Tento výpis uvádí jednotlivé svorky dané svorkovnice (uprostřed) s údaji kam jsou připojeny na vstupní (vlevo) a výstupní (vpravo) straně.

Strana vstupní	Svorkovnice		Strana výstupní
Přístroj Kabel/vodič	Vývod Klema Svorka	Vývod	Kabel/žíla Přístroj
	:		

Uživatel si může vytvořit vlastní šablonku s tabulkou výpisu podle svých potřeb. V případě, že vypisované údaje vyplní tabulku zcela dolů, program si umí přidat další stránku se stejným výpisem, aby mohl ve výpisu pokračovat.

Vložení titulní stránky

Přidejte titulní stránku projektu. Vybíranou šablonkou stránky bude **Svorky_A4H**. Detailní postup na vkládání šablonek stránek byl popsán již dříve (<u>Přidání stránky projektu vložením šablonky stránky</u>).

Z nabídky **Šablonky / Šablonky stránek / Obsah, Titul** vyberte šablonku **Titulní_A4H,** držte levé tlačítko myši dole, přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

V kreslící ploše se objeví stránka **8** určená jako **Titulní stránka**. Není zde typické rohové razítko, ale jednotlivé údaje o projektu jsou již v ploše vypsány. Název titulní stránky se v případě této šablonky neuvádí, ale je potřeba ho zapsat v **Data stránky** kvůli výpisu stránek.

Klikněte na ikonu DATA STRÁNKY v horní liště ikon

_	-	_	-
 _	_		-
-			· II.
 _			- 11
-			· II.
 _			- 11
 _			- 11
 _			- 11

Do horního políčka Stránka název zapište TITULNÍ STRÁNKA, potvrďte tlačítkem OK (dole)

Uživatel si může vytvořit vlastní šablonku titulní stránky podle svých potřeb.

		CAD ^{wa}
Datum schválení:		
Schválil:		
Vypracoval:	K. Vomáčka	
Datum změny:	30.10.2024	
Poslední změna:		
Celkový počet listů:	8	
Jméno souboru:	První projekt_11_10_2024	
Projekt:	Můj první projekt	
Zakázka:		
investor:		

Při přidávání šablonek stránek do projektu program automaticky dává nově vloženou šablonku za aktivní stránku, což byla v tomto případě stránka 7 (pokud aktivní stránka nebyla změněna). Titulní stránka je tak stránkou 8 a potřebuje být přesunuta na začátek projektu – viz dále.

Přesunutí stránky v rámci projektu

Program umožňuje přesouvat stránky podle potřeby, přičemž přečísluje odpovídajícím způsobem všechny stránky a změní přitom všechny odkazy. Přesunete stránku **8** před stránku **1**.

Při přesouvání stránek zařadí program přesouvanou stránku před vybranou stránku

Klikněte na záložku stránky (zde 8), držte tlačítko dole, přesuňte 1/2/3/4/5/6/7/8/ kurzor na záložku stránky 1 a uvolněte tlačítko.

V	naskočeném	dialogu	potvrďte	přesunutí	stránky - OK	
---	------------	---------	----------	-----------	---------------------	--

PCSCHEMATIC Automation					
?	Přesunout stránku 8	před stránku 1			
		<u>O</u> K	<u>Z</u> rušit		

Stránka **8** byla přesunuta před stránku **1**, přičemž byla automaticky přečíslována na stránku **1**, zatímco čísla ostatních stránek byly povýšeny o **1**.

Vložení výpisu stránek

Přidejte stránku pro výpis stránek projektu. Vybíranou šablonkou stránky bude **Výpis_stránek_A4H**. Detailní postup na vkládání šablonek stránek byl popsán již dříve (<u>Přidání stránky projektu vložením</u> <u>šablonky stránky</u>).

Zde přidáte novou stránku přímo do správného místa mezi stránkami – za stránku 1.

Klikněte na záložku stránky 1 (pokud už není aktivní)

Z nabídky **Šablonky / Šablonky stránek / Různé** vyberte šablonku **Výpis_stránek_A4H,** držte levé tlačítko myši dole, přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

V kreslící ploše se objeví stránka **2** určená pro výpis stránek projektu. Všimněte si, že program automaticky přečísloval následující stránky a současně aktualizoval všechny odkazy, výpisy a rohová razítka. Poslední stránka má nyní číslo **9**.

Tento výpis, který je vyžadován standardy pro elektro-dokumentaci uvádí pro kontrolu každou stránku projektu jejím názvem a číslem stránky. Uživatel si může vytvořit vlastní šablonku s tabulkou výpisu podle svých potřeb. V případě, že vypisované údaje vyplní tabulku zcela dolů, program si umí přidat další stránku se stejným výpisem, aby mohl ve výpisu pokračovat.

Rohové razítko je již vyplněno údaji o projektu, zbývá dopsat název této stránky:

Klikněte na ikonu **DATA STRÁNKY** v horní liště ikon

Do horního políčka Stránka název zapište VÝPIS STRÁNEK PROJEKTU, potvrďte tlačítkem OK (dole)

Záložka / List - název				Označení listu	
	Jm éno souboru: První projel	kt			
Г			Projekt: Múj první projekt	Investor:	
	CRDWare	CADware s.r.o.	Zakázka:	Stavba:	Poslední změna: 31.10.202
	Aman	Alobina výšina 447	Schválil:	Vypracoval: K. Vom áčka	Mēříško: 1:1
	SILO.	Výp	Výpis stránek	projektu	List 2 29

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Výpis bude aktualizován později při aktualizaci všech výpisů povelem **Aktualizovat výpisy** z nabídky **Výpisy** z horní řádky povelů.

Vložení technické zprávy

Technická zpráva se v projektu uvádí nejlépe na stránku nastavenou na **IGNOROVAT** – v takovém případě si program jejího obsahu nevšímá (důležité v případě, kdy součástí zprávy je i elektrické zapojení kreslené přímo na dané stránce). Jinak je možné použít i stránku pro kreslení schématu.

Text technické zprávy se píše v externím textovém editoru, například MS Word, a do stránky vkládá jako objekt, což je funkce MS Windows. Jako objekt lze na stránku vkládat i další objekty vytvořené v jiných Windows programech, které máte na počítači.

Pokud je vkládaný objekt vytvořen jako textový dokument o více stránkách, musí se jednotlivé stránky vkládat samostatně (vlastnost vkládání objektů ve Windows).

Vložený objekt se na stránce zobrazí nejdříve v podobě tečkovaného rámečku, který lze přesouvat a zmenšovat či zvětšovat. Kliknutím se usadí v dané poloze a zobrazí obsah.

Dvojím kliknutím do plochy vloženého objektu se objekt opět zobrazí v podobě tečkovaného rámečku, se kterým lze dále manipulovat - posouvat, měnit velikost či editovat (nabídka v **Dokument objekt** pravým kliknutím).

Přidejte stránku pro vložení technické zprávy. Vybíranou šablonkou stránky bude **Ignorovat_A4H**. Detailní postup na vkládání šablonek stránek byl popsán již dříve (<u>Přidání stránky projektu vložením</u> <u>šablonky stránky</u>).

Novou stránku přidáte přímo do správného místa mezi stránkami – za stránku 2.

Klikněte na záložku stránky 2 (pokud už není aktivní)

Z nabídky **Šablonky / Šablonky stránek / IGNOROVAT** vyberte šablonku **Ignorovat_A4H**, držte levé tlačítko myši dole, přetáhněte kurzor do kreslící plochy a uvolněte tlačítko

V kreslící ploše se objeví stránka **3** určená pro technickou zprávu projektu. Všimněte si, že program automaticky přečísloval následující stránky a současně aktualizoval všechny odkazy, výpisy a rohová razítka. Poslední stránka má nyní číslo **10**.

Rohové razítko je již vyplněno údaji o projektu, zbývá dopsat název této stránky:

Klikněte na ikonu DATA STRÁNKY v horní liště ikon

Do horního políčka Stránka název zapište TECHNICKÁ ZPRÁVA, potvrďte tlačítkem OK (dole)

Nově vložená stránka (3) je nyní aktivní a do ní načtete dodanou technickou zprávu **Technická zpráva**, kterou jste si měli uložit do adresáře **Projects** (ale mohla by být kdekoliv jinde).

Aktivujte povel Vložení v horní řádce povelů a z jeho nabídky vyberte Vložit objekt

V dialogu volte **Ze souboru**

Použijte tlačítko **Procházet** k nalezení uložené technické zprávy (**Technická zpráva**), potvrďte **OK**

U kurzoru se zobrazí tečkovaný rámeček, který definuje rozměry vkládaného objektu.

Pohybem kurzoru umístěte rámeček doprostřed stránky, klikněte.

Rámeček zmizel a zobrazil se obsah vkládaného objektu – zde technická zpráva.

Zobrazená zpráva je malá, těžko čitelná, potřebuje zvětšit a posunout (alespoň v tomto případě zde)

Klikněte dvakrát do plochy zobrazené zprávy

Zobrazená zpráva se změní zpět na tečkovaný rámeček. Najetím kurzoru na některý manipulační bod rámečku (malé černé kostičky po obvodě) se zobrazí dvojitá šipka, která indikuje směr možného přesunu tohoto bodu a tím i zmenšení nebo zvětšení rámečku (objektu).

Najeďte kurzorem na manipulační bod v některém rohu rámečku tak, aby se zobrazila diagonální dvojitá šipka, klikněte a držte tlačítko stisknuté, táhněte kurzor diagonálně jedním nebo druhým směrem, uvolněte tlačítko

Roh rámečku se přesunul v závislosti na pohybu kurzoru.

Klikněte do plochy rámečku, držte tlačítko stisknuté, posuňte kurzor, uvolněte tlačítko

Rámeček se posunul v závislosti na pohybu kurzoru.

Klikněte mimo plochu rámečku

Technická zpráva se zobrazila v pozměněné velikosti a přesunuta do nové polohy.

Opakujte pokyny pro změnu velikosti a polohy a upravte si technickou zprávu podle své potřeby

Na manipulaci s vloženým objektem nelze použít povel Zpět (Undo), protože vymaže načtený objekt.

Vytvoření pomocných výkresů

Program umí vytvořit automaticky výkresy zapojení **kabelů**, **svorek** a **montážního schématu** - přečte si schematické zapojení a zjistí potřebná zapojení. Jedná se o externí aplikace, které využívají makroprogramovacích možností programu PC Automation, a které jsou dostupné spolu s ostatními externími aplikacemi v nabídce **Nástroje** (horní řádka povelů).

Předvolby v těchto aplikacích umožňují určitá nastavení, ale v mnoha případech je není potřeba měnit. Jednou z předvoleb je název hlavičky (formátu) výkresu, která má být použita pro daný výkres. Pokud se nenastaví, je automaticky zvolena přednastavená hlavička (kreslící formát) výrobce programu.

Zhotovené výkresy mohou / nemusí být přidány do daného projektu – jsou-li přidány, potom i s novou záložkou odpovídajícího názvu, která ho odděluje od zbytku projektu. Výkres kabelů, Výkres svorek a *Montážní schéma* se neaktualizují automaticky, ale přímo z externí aplikace, přičemž stránka již zhotoveného výkresu je aktivní.

Je-li potřeba pro vybraný typ výkresu více stránek, program si je přidá sám.

Jako příklad zde bude popsáno vytvoření výkresu kabelů, které může posloužit i jako vodítko pro vytvoření i aktualizaci výkresu svorek i montážního schématu.

Vytvoření výkresu kabelu

Výkres kabelů lze vytvořit takto:

Klikněte na Nástroje v horní řádce povelů a v zobrazené nabídce vyberte Výkres kabelů

Zobrazí se dialog Vytvořit nový výkres kabelů, ve kterém je i tlačítko Volby

Klikněte na tlačítko Volby

Zobrazí se dialog **Možnosti pro Výkres kabelů**, kde je možné změnit nastavení (viz obrázek vpravo). Není potřeba něco měnit, snad s výjimkou nastavení formátu stránky, na který má být výkres kabelů zhotoven (nastavení pod záložkou **Stránky**).

Klikněte na záložku Stránky

Pod záložkou **Primární hlavička výkresu** je zapsána přednastavená hlavička výkresu **PCA3Hbasic**, což je hlavička **A3** horizontální od výrobce programu. Pokud toto nastavení nezměníte, nic se nestane, tato větší a vizuálně jiná hlavička bude použita a její rohové razítko bude vyplněno.

Možnosti pro Výkres kabelů	
Spoje Kritéria Stránky Symboly Úpravy	<u>O</u> K
Dokumentace: Orientace řády symbolů: Kabely OD konce Image: Strange Str	<u>Z</u> rušit
Směr kabelu: Shora dolů Zezdola nahoru Třítit nodle:	
Zakončení na Od konce v	
☑ Třídit v symbolu Možnosti pro Výkres kabelů	° ∺ * .:
Spoje Kritéria Stránky Symboly Úpravy	ОК
Primární hlavička výkresu Sekundární hlavička výkresu C:\PCAutomation\Svmbols\Headers\PCSA3HBAS(C.SYM	Zrušit
Rozdělení stránek mezi kabely	()

Pokud si toto nastavení změníte na formát **A4Hzákladní** (viz obrázek níže), bude výkres kabelů nakreslen na stejném formátu, jako ostatní stránky projektu. Symbol **A4Hzákladní** je uložený ve složce symbolů (**Symbols**) v knihovně **Headers/CZ** (CZ hlavičky výkresů) a dostupný přes tlačítko s 3 tečkami.

V tomto	příkladu pro	ojektu	u byla	C:\PCAutomation\Symbols\Headers\CZ\A4Hzákladní.SYM	$\sim$	
hlavička	změněna	na	A4H			
základní						

Potvrďte **OK** pro návrat do hlavního dialogu.

V dialogu Vytvořit nový výkres kabelů klikněte na Vytvořit

Program po chvíli vytvoří výkres zapojení kabelu v projektu a Výkres kabelů chce potvrdit jeho přidání do projektu.

Klikněte na	ОК	pro	přidání vy	<u> </u>	kabelů	do	projektu
KIIKIICIC IIU	U iv			y KI CJU	Ruberu	uu	projektu.

Výkres kabelů;					
	Je generován nový Výkres kabelů Chcete, aby to bylo přidáno do projektu?				
	<u>A</u> no	<u>N</u> e			

Program přidal zhotovený výkres kabelů jako stránku 11 na konec projektu spolu se záložkou projektu Výkres kabelů.

Rohové razítko je již vyplněno údaji o projektu, zbývá dopsat název této stránky (automaticky je zde pouze název daného kabelu – **W1**).

Klikněte na ikonu DATA STRÁNKY v horní liště ikon

Do horního políčka Stránka název zapište VÝKRES KABELU -W1, potvrďte tlačítkem OK (dole)

Tento výkres lze upravit podle potřeby jako každé schematické zapojení - texty lze natočit a posunout, symboly posunout bez ztráty návaznosti na zapojení, data symbolů mohou být nastavena jako viditelná v **Data prvku** daného symbolu, atd.)

Tento výkres zapojení je duplicitní vůči schématu i výpisu kabelů, ale výpisy materiálu budou správné.

Prostým najetím kurzoru na jakýkoliv symbol se zobrazí jeho data, včetně dat kabelu. Tyto údaje je možné nechat u symbolů zobrazené.

Generování výkresu svorek a montážního schéma probíhá stejně po spuštění odpovídajících nástrojů (Výkres svorek, Montážní schéma).

Aktualizace výkresu kabelu

Výkres kabelů již vložený do projektu se aktualizuje opětovným použitím nástroje **Výkres kabelů** z nabídky **Nástroje** (horní řádka povelů).

Pokud se nástroj **Výkres kabelů** spustí na stránce již zhotoveného výkresu kabelů, potom se aktualizace provede tlačítkem **Update** (vpravo dole). Program zhotoví nový výkres kabelů, který přepíše původní.

Pokud se nástroj **Výkres kabelů** spustí na jakékoliv jiné stránce projektu, potom program zhotoví nový výkres kabelů, který opět přidá na konec projektu, to znamená za původní výkres kabelů (ten se bude muset ručně vymazat).

Nelze aktualizovat výkres kabelů, který není součástí projektu (je samostatný, nebyl do projektu vložen). V takovém případě se musí v projektu vytvořit nový výkres kabelů, který se v konečné fázi nepřidá do projektu.

Aktualizace výkresu svorek a montážního schéma probíhá stejně po spuštění odpovídajících nástrojů (Výkres svorek, Montážní schéma).

Montážní schéma

Montážní schéma je schematické zapojení jednotlivých prvků, automaticky zhotovené z klasického liniového schématu. Každý prvek je znázorněn určitým symbolem (viz dále) s odpovídajícím počtem vývodů, u nichž jsou zapsané odkazy spojů (kam vede). Umožňuje rychlou a snadnou realizaci zapojení bez potřeby sledovat vlastní schematický diagram. Je vhodné zejména pro schémata kreslená v režimu jednoznačného propojení, protože jedině ta dávají jednoznačně najevo, odkud kam vodič vede (v případě běžného schématu s tečkami to program odhadne).

Generování i aktualizace montážního schématu se provede povelem **Montážní schéma** v nabídce **Nástroje** v horní řádce povelů, podobně jako již popsané generování a aktualizace **Výkres kabelů**.

Na rozdíl od výkresu kabelů či svorek jsou pod záložkou **Symboly** navíc volby, které umožní vybrat druh symbolů použitých pro reprezentací prvků v projektu (**Prázdné boxy**, **Vložit elektrické symboly**, **Symboly z databáze**).

Možnosti pro Mo	ontážní s	chéma						$\times$
Všeobecně Kritéria	Stránky	Symboly	Vodiče				OK	
Symbol svorky: p_term					~	:	Zrušit	t
Symboly montážníh O Prázdné boxy O Vložit elektrické s O Symboly z datat	no schém symboly báze	atu						
						@\		∢

Symboly z databáze jsou symboly uživatele uložené ve vlastní knihovně a zapsané pro každý druh použitého prvku v datovém poli databáze usrConplanSymbol v Asistent záznamu databáze.

Pro porovnání je níže zobrazena část výkresu montážního schématu tohoto projektu pro všechny tři volby druhů symbolů:

Aktualizace výkresu rozváděče

Do schématu byly přidány svorky, kabel a motor a je tudíž potřeba aktualizovat výkres rozváděče, který na stránce 6 již zahrnuje stykač -Q1, signálku -P1 a vypínač -S1. Je potřeba ho doplnit pouze o svorkovnici -X1, protože kabel a motor v rozváděči nebudou.

Zatímco kabely program do výkresu rozváděče automaticky nenačítá, pokusil by se načíst mechanický symbol motoru, který nemusí existovat (v rozvaděči nebude) a nahlásil by upozornění na možný problém, který lze ovšem ignorovat. Tomu lze předejít tím, že se motoru v jeho **Data prvku** zruší volba pro načtení do mechanického výkresu (výkresu rozváděče).

Zabraňte načítání mechanického symbolu motoru do výkresu rozváděče.

Klikněte na záložku stránky 5

Pravým kliknutím na symbol motoru **-M1** vyberte v zobrazené nabídce **Data prvku** (zcela nahoře)

Zrušte volbu Načíst do mech.výkresu (záložka Všeobecně)

Potvrďte OK k zavření dialogu

Klikněte na záložku stránky 6 s výkresem rozváděče

Program ví, které prvky jsou ve schématu, stejně jako ví, které prvky už ve výkresu rozváděče jsou, nebude tedy načítat prvky duplicitně. Tuto skutečnost zobrazuje v dialogu **Výpis prvků** (vpravo od kreslící plochy). Motor **-M1** je označen bílou kostičkou, takže existuje ve schématu, ale nebude v rozváděči. elené kostičky indikují prvky (zde svorky), které jsou ve schématu, ale chybí ve výkresu. Zelené kostičky indikují prvky (zde svorky), které jsou ve schématu, ale chybí ve výkresu.

Prvky	v projektu (Da	ta z Por	tálu)			>>	
Výpis prvků (Shift+F9)							
Ξ+	🖌 🔻 (GF	P)			Vyhledat		
	Značení	Data	Specifik	Тур	Funkce	R	
	-M1		Elektro	AT1,5			
	-P1	<#	XB5AV44	XB5AV44	PROVOZ		
	-Q1	8	LC1D09	LC1D09P7			
	-S1	8	XB5AD	XB5AD21			
	-X1:1	8	102001	WDU 2,5			
	-X1:2	8	102001	WDU 2,5			
	-X1:3	8	102001	WDU 2,5			
	-X1:4	2	102009	WDU 2,5			
<						>	

Načtení chybějících prvků lze provést automaticky (viz kapitolu <u>Načtení mechanických symbolů</u>, nebo s pomocí zobrazeného **Výpisu prvků** takto:

Ve Výpisu prvků klikněte 2x na zelenou kostičku u -X1:1

Je jedno, který povel je při této akci aktivní. U kurzoru je přichycený mechanický symbol svorky **-X1:1** a je možné ho přemístit do potřebné polohy.

Umístěte symbol svorky posuvem kurzoru vpravo od symbolu vypínače **-S1**, klikněte

Jakmile se symbol umístil ve výkresu, v dialogu **Výpis prvků** změnil barvu na červenou. Nyní by bylo možné stejným způsobem pokračovat u zbývajících svorek, ale bylo by vhodné je přitom dávat k sobě a vytvořit svorkovnici, což by se manuálním přesouváním symbolů nepodařilo.

Opakujte vložení zbývajících symbolů svorky se vzájemným odstupem

Kostičky vložených symbolů jsou nyní ve **Výpisu prvků** červené, zatímco ve výkresu jsou vidět samostatně 4 svorky.

Symboly svorek mají ve svých vývodech zapsána pořadová čísla svorek (tm. zeleně). Při zapnuté viditelnosti referenčních bodů jsou i vývody výstupní strany svorek vybarveny tmavě zeleně.

Svorky jsou ve výkresu schválně odděleně, protože jejich těsné přisazení je manuálně obtížné – kapitola *Vzájemné přisazení symbolů* – viz dále.

Nyní rozmístíte jednotlivé prvky v rámci celého rozváděče přetažením jednotlivých symbolů do nové polohy zhruba tak, jak je vidět na obrázku vpravo.

Klikněte na symbol stykače, držte tlačítko dole, pohybem kurzoru přesuňte symbol dolů doleva a uvolněte tlačítko

Opakujte tento postup pro zbývající symboly

Symboly svorek se mohou přetáhnout do nové polohy jednotlivě, ale jednodušší a rychlejší je přetažení hromadné (vybráním všech svorek obdélníkem taženým kolem nich) a následným posunutím.

Vzájemné vyrovnání symbolů do řady

Při posouvání symbolů můžete díky nitkovému kříži kurzoru snadno zarovnat dvojice symbolů horizontálně nebo vertikálně (pokud jejich manipulační body jsou výškově uprostřed). Pro automatické vyrovnání dvou či více symbolů do řady je také možné použít tento postup:

Klikněte pravým tlačítkem myši na symbol, který se má vyrovnat s druhým symbolem, a v nabídce povelů klikněte na povel **Vyrovnat** Najeďte kurzorem na druhý symbol a klikněte

Oba symboly jsou navzájem vyrovnány do řady.

Vzájemné přisazení symbolů

Zbývá sesadit svorky do svorkovnice. Ručním posouváním jakýchkoliv symbolů nelze dost dobře přisadit jeden symbol k druhému těsně, protože mřížka, po které se kurzor pohybuje je příliš hrubá na jemné pohyby i při nastaveném jemném rastru – symboly se potom buď částečně překrývají, nebo je mezi nimi malá mezera. Proto má program funkci na přisazení symbolů, která funguje na principu magnetu.

Přisazení symbolů k sobě si zkusíte na příkladu dvou svorek (zleva svorka 1 a svorka 2), kde druhou svorku přisunete k první.

Ikona SYMBOLY musí být aktivní

Klikněte na ikonu Přisadit symbol (vlevo ve svislé liště dole)

Klikněte na svorku **2**, držte tlačítko stisknuté a posouvejte symbol doleva směrem ke svorce **1** – posouvaný symbol náhle přiskočí k symbolu první svorky a těsně se s ní vyrovná

Akci opakujte - svorka 3 se přisune ke svorce 2 a svorka 4 k svorce 3

Jako magnet se symbol chová i v opačném případě, když se má oddálit od vedlejšího symbolu. Kurzor se zpočátku sice oddaluje od vedlejšího symbolu, ale přesouvaný symbol zůstává i nadále na stejném místě – k odtržení symbolu dojde až po chvíli, symbol přiskočí ke kurzoru.

Kliknutím na ikonu **Přisadit symbol** ji deaktivujte aby nedocházelo k nechtěným situacím při práci se symboly

Obrázek vpravo ukazuje konečné uspořádání prvků ve výkresu rozváděče

Vložení mechanických částí do výkresu rozváděče

V tuto chvíli jsou ve výkresu rozváděče všechny prvky (komponenty), které tam mají být v porovnání se schematickým zapojením. Chybí tam ale bočnice svorek, které ve schématu nejsou (nejsou to elektrické prvky). Do výkresu rozváděče lze přidat jakékoliv mechanické části (prvky), které ve schématu nejsou, ale budou ve výpisech materiálu (například průchodky, lišty, žlaby, krytky, atd.).

Přidání mechanických prvků může proběhnout buď vložením z databáze prvků, nebo vložením symbolu, ke kterému se ručně potřebná data dopíší.

Vložte do výkresu dvě černé bočnice WAP 2,5-10 a umístěte je z obou stran svorkovnice -X1.

Spusťte výběr prvků v databázi klávesou D (Database)

V dialogu Databáze prvků v políčku Vyhledat Type v dolní části dialogu zapište WAP 2,5-10

Místo vyhledávání podle typu, který je jednoznačný, je možné vyhledávat například i podle popisu prvku v řádce **Vyhledat DescriptCZ** zapsáním **bočnice** a následným výběrem z nabídky (pokud by jich bylo více).

V prostředním levém okně se zobrazí záznam bočnice typu WAP 2,5-10

Vyberte bočnici **WAP 2,5-10** kliknutím do řádky, potvrďte **OK**.

Dialog se zavřel. V okénku **Dostupné symboly** v pravém dolním rohu programu se zobrazí symbol bočnice v podobě úzkého obdélníku na výšku. Protože daný prvek má pouze jeden (tento) mechanický symbol a není potřeba vybírat z více symbolů, je symbol také automaticky přichycen u kurzoru, aby mohl být přesunut do požadované polohy ve výkresu. Protože bočnice bude těsně navazovat na první svorku zleva, je vhodné použít magnetické přisazení symbolu.

Aktivujte ikonu Přisadit symbol (vlevo ve svislé liště dole), pokud není

Přesuňte kurzor se symbolem bočnice k první svorce -X1 zleva, až se bočnice přichytí ke svorce, klikněte

Symbol bočnice zůstal ve své finální poloze. V zobrazeném dialogu **Data prvku** je potřeba zapsat značení prvku v projektu. Protože se bočnice stane součástí svorkovnice **-X1**, bude její značení v políčku **Značení** také **-X1**. Předdefinované značení v políčku **Značení** je **-X**, stačí tedy doplnit **1**.

Klikněte na znaménko + na první řádce vpravo

Program doplnil značení o pořadové číslo 1, značení bočnice se změnilo na -X1.

U kurzoru se objevil další symbol bočnice, která se stejným způsobem umístí na pravou stranu svorkovnice -X1. Její značení bude rovněž -X1. Vkládání dalších symbolů bočnice se ukončí klávesou **Esc**.

Výsledné uspořádání svorkovnice je na obrázku vpravo. Značení bočnic (-X1) není vidět, protože je vypsáno NP barvou, která je viditelná pouze na obrazovce slabě šedivě.

Aktualizace výpisů

V projektu je několik výpisů, které je potřeba na závěr aktualizovat (výpis stránek, dva výpisy materiálu, výpis kabelů a svorek). I když program umožňuje aktualizovat každý výpis samostatně, je lepší aktualizovat všechny výpisy najednou.

Klikněte na povel Výpisy v liště povelů nahoře a následně v jeho nabídce na Aktualizovat výpisy

V tuto chvíli jsou všechny výpisy aktualizovány. Je dobré si je prohlédnout a zkontrolovat, zda jsou v pořádku, protože každý druh výpisu lze ještě určitým způsobem nastavit, zatímco program je aktualizoval podle jejich přednastavení. Provedené nastavení výpisů se ukládá s projektem, takže ho není potřeba opakovat.

Obsah výpisů je dán jejich šablonkou, kterou si uživatel může změnit podle své potřeby. Program ale umožňuje každý druh výpisu ještě dodatečně nastavit, například s ohledem na třídění či řazení položek ve výpisu, zahrnutí všech/vybraných stránek projektu, definování kritérií výběru dat, atd. Možnosti nastavení jsou specifické pro každý druh výpisu. Toto nastavení se provede povelem **Nastavení výpisu** z nabídky **Výpisy**, přičemž stránka daného výpisu musí být aktivní (výpis musí být zobrazen).

Nastavení lze v šablonce výpisu uložit, aby ho nebylo potřeba znovu dělat. Stejné výpisy mohou mít několik podobných šablonek, ale s různým nastavením.

Výpis stránek

Tento výpis na straně 2 je v pořádku a přesně podle nastavení.

V tomto případě program nedělá rozdíl mezi běžnými stránkami projektu a záložkou projektu (odděluje části projektu) a vypisuje je všechny stejně záložka **Výkres kabelů** je vypsána malými písmeny jenom proto, že je tak skutečně nazvána.

Záložka / List - název	Označení listu
TITULNÍ STRÁNKA	1
VÝPIS STRÁNEK PROJEKTU	2
TECHNICKÁ ZPRÁVA	3
OVLÁDACÍ OBVOD	4
ZAPOJENÍ MOTORU	5
VÝKRES ROZVÁDĚČE	6
VÝPIS MATERIÁLU PRO OBJEDNÁNÍ	7
VÝPIS MATERIÁLU PO KUSECH	8
VÝPIS KABELŮ	9
VÝPIS SVOREK	10
Výkres kabelů	Výkres kabelů
VÝKDES KARELLI WI	11

 $\times$

<u>O</u>K <u>Z</u>rušit Aktualizace

Odstup mezi záložkami a stránkami projektu lze změnit v nastavení tohoto výpisu například takto:

Výpis (Výpis stránek) musí být viditelný

Klikněte na Výpisy v horní řádce povelů a v jeho nabídce vyberte Nastavení výpisu

V dialogu odklikněte volbu Odsadit data	Nastavení výpisu Obsah
stránek sekcí projektu	Pouze záložky sekcí projektu
	Pouze stránky sekce projektu
Klikněte na Aktualizace	Zahrnout tabulku obsahu
	Zahrnout všechny stránky
	Odsadit data stránek sekcí projektu
	Pouze názvy záložek sekcí projektu
	🗌 Tisk změn po

Výsledný výpis stránek, který zobrazuje záložku s odstupem od stránek je vidět na obrázku vpravo jako příklad možné manipulace s nastavením výpisu.

Záložka / List - název	Označení listu
TITULNÍ STRÁNKA	1
VÝPIS STRÁNEK PROJEKTU	2
TECHNICKÁ ZPRÁVA	3
OVLÁDACÍ OBVOD	4
ZAPOJENÍ MOTORU	5
VÝKRES ROZVÁDĚČE	6
VÝPIS MATERIÁLU PRO OBJEDNÁNÍ	7
VÝPIS MATERIÁLU PO KUSECH	8
VÝPIS KABELŮ	9
VÝPIS SVOREK	10
Výkres kabelů	Výkres kabelů
VÝKRES KABELU -W1	11

Výpisy materiálu

V projektu jsou dva výpisy materiálu – jeden na straně 7 (**Výpis materiálu pro objednání**), druhý na straně 8 (**Výpis materiálu po kusech**).

Výpis materiálu pro objednání

KS/M	ТҮР	POPIS	OBJ. ČÍSLO	VÝROBCE	DODAVATEL
1					
1	XB5AV44	Harmony XB5 Ø22 mm, signálka červená, BA9, 220240 V	XB5AV44	Schneider Electric	
1	LC1D09P7	Stykač 3P+1NO+1NC, 9A 230V AC	LC1D09P7	Schneider Electric	
1	XB5AD21	Harmony XB5 Ø22 mm, vypinač 1xNO, černý	XB5AD21	Schneider Electric	
10	CYKY-J 4x2,5	Kabel CYKY-J4x2,5	CYKY-J 4x2,5	různí	
3	WDU 2,5	Svorka řadová, šroubová, 2.5 m m², černá	1020010000	Weidmüller	
1	WDU 2,5	Svorka řadová, šroubová, 2.5 m m², zelená	1020090000	Weidmüller	
2	WAP 2,5-10	Bočnice černá řady W	1050010000	Weidmüller	

Výpis materiálu po kusech

ZNAČEN	IÍ TYP	POPIS	FUNKCE	DODAVATEL	VÝROBCE	UMÍSTĚNÍ	ODKAZ
-M1							/5.4
-P1	XB5AV44	Harmony XB5 Ø22 mm, signálka červená, BA9, 220240 V	PROVOZ		Schneider Electric		/4.4
-Q1	LC1D09P7	Stykač 3P+ INO+1NC, 9A 230V AC			Schneider Electric		/4.3
-S1	XB5AD21	Harmony XB5 Ø22 mm, vypinač 1xNO, černý			Schneider Electric		/4.3
-W1 (10)	CYKY-J 4x2,5	Kabel CYKY-J4x2,5			různí		/5.3
-X1 (3)	WDU 2,5	Svorka řadová, šroubová, 2.5 m m², černá			Weidmüller		/5.4
-X1	WDU 2,5	Svorka řadová, šroubová, 2.5 m m², zelená			Weidmüller		/5.4
-X1 (2)	WAP 2,5-10	Bočnice černá řady W			Weidmüller		/6.4

Výpis materiálu pro objednání

KS/M	ТҮР	POPIS	OBJ. ČÍSLO	VÝROBCE	DODAVATEL
1	AT1,5	Elektromator 1.5kW, 1445 at/min, 380V-400V			
1	XB5AV44	Harmony XB5 Ø22 mm, signálka červená, BA9, 220240 V	XB5AV44	Schneider Electric	
1	LC1D09P7	Stykač 3P+ 1NO+1NC, 9A 230V AC	LC1D09P7	Schneider Electric	
1	XB5AD21	Harmony XB5 Ø22 mm, vypinač 1xNO, černý	XB5AD21	Schneider Electric	
10	CYKY-J 4x2,5	Kabel CYKY-J4x2,5	CYKY-J 4x2,5	různí	
3	WDU 2,5	Svorka řadová, šroubová, 2.5 mm², černá	1020010000	Weidmüller	
1	WDU 2,5	Svorka řadová, šroubová, 2.5 mm², zelená	1020090000	Weidmüller	
2	WAP 2,5-10	Bočnice černá řady W	1050010000	Weidmüller	

Všimněte si hodnoty **10** u kabelu CYKY-J 4x2,5 – ve výpisu materiálu pro objednání (horní obrázek) je zapsána v prvním sloupci (**KS/M**) a znamená délku kabelu zapsanou ve schématu v **Data kabelu** – **Množství**.

Ve výpisu materiálu po kusech (obrázek níže) se množství vypisuje v závorce vedle značení prvku - u kabelu to je **-W1(10)**. V případě svorkovnice **-X1(3)** zápis znamená, že tato svorkovnice má 3 svorky daného typu.

Výpis materiálu po kusech

ZNAČEN	Í TYP	POPIS	FUNKCE	DODAVATEL	VÝROBCE	UMÍSTĚNÍ	ODKAZ
-M1	AT1,5	Elektromator 1.5kW, 1445 at/min, 380V-400V					/5.4
-P1	XB5AV44	Harmony XB5 Ø22 mm, signálka červená, BA9, 220240 V	PROVOZ		Schneider Electric		/4.4
-Q1	LC1D 09P7	Stykač 3P+ INO+1NC, 9A 230V AC			Schneider Electric		/4.3
-S1	XB5AD21	Harmony XB5 Ø22 mm, vypinač 1xNO, černý			Schneider Electric		/4.3
-W1 (10)	CYKY-J 4x2,5	Kabel CYKY-J4x2,5			rüzni		/5.3
-X1 (3)	WDU 2,5	Svorka řadová, šroubová, 2.5 mm², černá			Weidmüller		/5.4
-X1	WDU 2,5	Svorka řadová, šroubová, 2.5 m m², zelená			Weidmüller		/5.4
-X1 (2)	WAP 2,5-10	Bočnice černá řady W			Weidmüller		/6.4

Výpis kabelů

Tento výpis na straně 9 je v pořádku a přesně podle přednastavení, kde je třídění nastavené podle abecedního pořadí žíly kabelů. Proto je žíla GNYE před žilou GY, což někomu neladí s řazením svorek a vývodů motoru.

ODKUD					KABEL	_			KA	м		
Reference	Přístroj	Svorka	Odkaz	Тур	Funkce	Kabel	Žíla	Potenciál Odkaz	Reference	Přístroj	Svorka	Odkaz
	-X1	1	/5.3	CYKY-J 4x2,5		-W1	BK	/5.3		-M1	U	/5.3
	-X1	2	/5.4	CYKY-J 4x2,5		-W1	BN	/5.4		-M1	v	/5.4
	-X1	4	/5.4	CYKY-J 4x2,5		-W1	GNYE	/5.4		-M1	PE	/5.4
	-X1	3	/5.4	CYKY-J 4x2,5		-W1	GY	/5.4		-M1	W	/5.4

Nastavení výpisu kabelů umožňuje nastavit jiné třídění, například takovéto:

Výpis musí být viditelný

Klikněte na Výpisy v horní řádce povelů a v jeho nabídce vyberte Nastavení výpisu

V dialogu **Nastavení výpisu** změňte pod **Další třídění** volbu **Žíla kabelu** na **Zakončení na Od konce**

Klikněte na Aktualizace

Ve sloupci	Stránky a vr	stvy	
	Od stránky		
Další třídění: Zakončení na Od kono	Do stránky		
	Vrstva	0	
Pouze jeden výpis od kaž	dého názvu		
Zahrnout všechny stránk	y do obsahu		
🗌 První a posl.položka do na	ázvu	Pouze název	

Aktualizovaný výpis ukazuje změněné pořadí žil

kabelu, které koresponduje s pořadím připojení na obou koncích kabelu.

ODKUD			KABEL				KAM					
Reference	Přístroj	Svorka	Odkaz	Тур	Funkce	Kabel	Žíla	Potenciál Odkaz	Reference	Přístroj	Svorka	Odkaz
	-X1	1	/5.3	CYKY-J 4x2,5		-W1	BK	/5.3		-M1	U	/5.3
	-X1	2	/5.4	CYKY-J 4x2,5		-W1	BN	/5.4		-M1	V	/5.4
	-X1	3	/5.4	CYKY-J 4x2,5		-W1	GY	/5.4		-M1	W	/5.4
	-X1	4	/5.4	CYKY-J 4x2,5		-W1	GNYE	/5.4		-M1	PE	/5.4

Výpis svorek

Tento výpis na straně 10 je v pořádku a přesně podle přednastavení. V tomto případě není potřeba nastavení měnit. Níže jsou ale uvedeny dvě poznámky.

	Strana vstupní	Svorkovnice				Strana výstupní		
Přístroj	Kabel/žíla	Vývod	Svorková propojka	Svorka	Vývod	Kabel/žíla	Přístroj	
-Q1:2		1		-X1	1	-W1:BK	-M1:U	
-Q1:4		2		-X1	2	-W1:BN	-M1:V	
-Q1:6		3		-X1	3	-W1:GY	-M1:W	
PE		4		-X1	4	-W1:GNYE	-M1:PE	

Pokud by svorky byly navzájem propojené pomocí svorkové propojky, bude to ve sloupci **Svorková propojka** vyznačeno tlustou svislou čarou znázorňující odkud-kam propojka vede. Svorka s vývodem 4 má na vstupní straně uveden přístroj PE – schéma nebylo nakresleno zcela správně pro jednoduchost. Tento spoj by správně měl vést na vývod prvku, například na rozbočovací svorku PE.